REGD. NO. 40 A. విడిప్రతి 12 నయాపైసలు 13-9-57 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంపుటి 29 ❖ మేనేజింగు ఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ❖ సంచిక 37

అక్టోబరులో శ్రీ మాధవనాయర్ గారి పర్యటన
అగ్రనాయకులతో డాక్టరు చెన్నారెడ్డి సంప్రతింపుల ఫలితంగా

పైకి కనిపించినంత గుట్టు చప్పుడులేకుండా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు రాజకీయాలు లేవని తెలుస్తోంది. ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ నిర్మాణంలో అధ్యక్షుడు అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు వహించిన సంకుచిత వైఖరి పట్లను; తమతో సంపూర్ణంగా తు. చ. తప్పకుండా ఏకీభవించని కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుల విషయంలో ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డిగారు అవలంభిస్తున్న వైఖరిపట్లను, ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సభ్యులలోను, శాసనసభ కాంగ్రెసు పార్టీ వర్గాలలోను తీవ్రమైన అసంతృప్తి కలిగిందని తెలుస్తోంది.

అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు నియమించిన 31 మంది కార్యవర్గ సభ్యులలోను ఒకరో ఇద్దరో తప్ప అందరూ మంత్రివర్గ పక్షానికి చెందినవారే. శాసనసభా కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకుడుగా సంజీవరెడ్డిగారి పేరును, గత తెలంగాణా ఎన్నికల తరువాత, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారే ప్రతిపాదించారు. అలాగే, ప్రదేశ కాంగ్రెసులో ప్రస్తుతం అధికార వర్గానికే అధిక ప్రాబల్యం వున్నందున, శ్రీ అల్లూరివారి ఏకగ్రీవ ఎన్నికకు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి, లచ్చన్న ప్రభృతులు తోడ్పడ్డారు. దీనిని సాకుగా తీసుకొని అల్లూరి-సంజీవరెడ్డి వర్గంవారు, రంగా వర్గంవారని చెప్పబడుతున్న వారెవరికీ సంస్థలో బాధ్యతకల పదవులు లేకుండా చేయాలని కృతనిశ్చయులై వున్నట్టు కనపడుతోంది. ప్రదేశ కాంగ్రెసు కార్యవర్గ సభ్యుల జాబితాచూస్తే ఈ విషయం స్పష్టపడుతున్నది. ఎన్నో సంవత్సరాలు రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా వున్న ఆచార్య రంగానుకానీ, మాజీ మంత్రులు లచ్చన్న, చెన్నారెడ్డిగార్లనుకానీ సభ్యులుగా అల్లూరివారు స్వీకరించలేదు. ఈ విషయాన్నే ఇటీవల "టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా" హైదరాబాదు విలేఖరి తనవార్తా లేఖలో వుల్లేఖించినప్పుడు, అధికారవర్గంలో సంచలనం, కలవరపాటు కలిగాయి.

పరిపాలనా విధానాలలోనూ, ఆయా ప్రాంతాల ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరించడంలోను, ముఖ్యమంత్రి తనమాట కాదన్నవారిపైనను, వారి అభిప్రాయం సహేతుకం కాదని సూచించిన వారిపైనను చాలాకోపం ప్రదర్శిస్తున్నారు. గత శాసనసభా సమావేశంలో, రాధాబాయి సబ్నీటక్కర్ వైద్య విద్యాలయం సమస్యపట్లను మరికొన్ని సందర్భాలలోను, కొందరు శాసనసభ్యుల (కాంగ్రెసు వారే) తోను ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ఓపికను, సహనాన్ని కోల్పోయారు. వ్యక్తిగతంగా జరిపే సంభాషణలలోకూడా ఆయన ఇలాగే చిరాకును పరాకును ప్రదర్శిస్తున్నారని తెలుస్తున్నది.

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల విషయాన్ని పార్టీలో చర్చకు అవకాశం పూర్తిగా ఇవ్వకుండానే ముఖ్యమంత్రిగారు, స్థానిక స్వపరిపాలనా మంత్రిగారు, ఈ ఎన్నికలు జరిపించవలసిన అవసరం లేదన్నారనీ, పైగా పార్టీ సభ్యులలో నూటికి ఎనభైమంది ప్రభుత్వ విధానానికి అనుకూలంగా వున్నారని పేరుచేసే ప్రకటనలకు ఆధారంలేదనీ, చెన్నారెడ్డి లచ్చన్న వర్గాలనుంచి వస్తున్నవార్తలు తెలుపుతున్నాయి. పార్టీలోను, ప్రదేశకాంగ్రెసు సంఘంలోను అభిప్రాయ ప్రకటనకుల స్వేచ్ఛను అరికట్టి, అధికారముగాలో కేసించే వారు కాంగ్రెసులో మనలేని పరిస్థితులను కల్పించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నదనీ, ఈ యత్నాలను చివరిదాకా ఎదిరిస్తాము కానీ కాంగ్రెసును వీడి పోమనీ, చెన్నారెడ్డి, లచ్చన్న వర్గానికి చెందిన ఒక ప్రముఖ నాయకుడు మా విలేఖరితో అన్నారు.

ప్రదేశ కాంగ్రెసులోను, శాసనసభ కాంగ్రెసు పార్టీలోనూ కల ఈ వ్యవహారాల గూర్చి డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉత్తరాలు వ్రాశారనీ, సంజీవరెడ్డి గారు ఈ విషయాలను చెన్నారెడ్డిగారితో

హైదరాబాదు లేఖ
*** మా విలేకరి ***

చర్చించ నిరాకరించారని తెలుస్తున్నది. అవసరమైతే తాను ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు చెన్నారెడ్డి గారుకూడా ఢిల్లీవస్తే అన్ని విషయాలను, కాంగ్రెసు అధిష్ఠాన వర్గంతో చర్చించవచ్చునని సంజీవరెడ్డిగారు సూచించారట. దాని మీదట డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి ఇటీవల ఢిల్లీ వెళ్ళి ప్రధాని నెహ్రూ, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు ధేబర్, పండిట్‌పంత్, మౌలానా ఆజాద్ గార్లను కలుసుకున్నారు. దీని ఫలితంగా అఖిల భారత కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ మాధవన్ నాయర్, అక్టోబరు మొదటి వారంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కువచ్చి అన్ని జిల్లాలలోను పర్యటిస్తారని తెలుస్తూంది. ఈ పర్యటన సందర్భంలో కాంగ్రెస్ సంస్థకు సంబంధించిన సమస్యలను శ్రీ నాయర్ పరిశీలించడమే కాక, కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను కలుసుకొని వారి ఆలోచనా ధోరణితో పరిచయం చేసుకుంటారని తెలుస్తున్నది.

జిల్లాబోర్డులను పునరుద్ధరించి యెన్నికలు జరిపించడంపట్ల ఆంధ్ర మంత్రుల అభిప్రాయాలు బహు విచిత్రంగా వుంటూవచ్చాయి. కర్నూలులో వున్నప్పుడు ఎన్నికలు జరిపించితీరాలని ఉపముఖ్యమంత్రిగా సంజీవరెడ్డి గారు గట్టిపట్టుదల చూపారట. ఆంధ్రప్రదేశ అవతరణ అనంతరం ముఖ్యమంత్రిగా సంజీవరెడ్డి గారు అసలు జిల్లాబోర్డులే వద్దంటున్నారు.

—కొంత 7 వ పేజీలో

జూలైలో గూడూరులో కళాశాల

ఈ నెల 5వ తేది సాయంకాలం రహదారిబంగళావద్ద జరిగిన కాలేజి కమిటీ ప్రత్యేక సమావేశంలో ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ యస్. గోవిందరాజులు నాయుడు గారలు పాల్గొన్నారు. సభికులకు శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డిగారు తేనీటివిందు చేశారు. కళాశాల స్థాపనకుగా యిప్పటివరకు గూడూరు గ్రామ రైతులు సముదాయపు భూమినుండి షుమారు 3 లక్షల రూపాయల విలువగల 100 ఎకరాల భూమిని దానంగా యిచ్చినట్లును, యితర దాతలు కొందరు షుమారు 3 లక్షల రూపాయలదాకా భూరివిరాళాలిచ్చినట్లును తెలుస్తున్నది. కళాశాల నిర్మాణానికి సంబంధించిన ప్లానులు, ఎస్టిమేట్లు వగైరాలను శ్రీ గోపాలరెడ్డి నాయుడుగారలు పరిశీలించినట్లుగూడా తెలుస్తూయున్నది. కమిటీవారు త్వరలో యితర దాతలతో సంప్రతించి, వారి విరాళాలన్నికూడా సేకరించి, వలయు పూర్తినిధిని సమకూర్చులాగున నిర్ణయించుకున్నట్లు, విజయదశమి నాటికి లాంఛనప్రాయంగా కళాశాలనిర్మాణ కార్యక్రమంఅంతా ప్రారంభం కాగలదనియు, రామన్న జూలై నెలాఖరునుండి తప్పక గూడూరులో కళాశాల నడుపుటకు సంకల్పించుకున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాలేజి కమిటీకి శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి గారు అధ్యక్షులు. శ్రీ నెల్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు కార్యదర్శి; వీరుగాక ప్రస్తుతం 5 మంది సభ్యులున్నారు. వీరు శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావు, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి, సి. ఆర్. రావు, మనుబోలు రంగారెడ్డి, ఉచ్చూరు బలరామిరెడ్డిగారలు.

6వ తేది ఉదయం శ్రీ గోపాలరెడ్డి, గోవిందరాజులునాయుడు గారలు పైరాపురంపోతూ గూడూరులో కళాశాల నిర్మాణానికిగా ప్రత్యేకించబడిన భూమిని చూచారు. ఈ నేలకు అనుకొనియుండు ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కొంతభూమిని కూడా కళాశాల కమిటీవారికి మంజూరుచేస్తే ఉపయోగకరంగా వుంటుందని మంత్రి గారు కలెక్టరుకు సూచించారు.

—మా గూడూరు విలేఖరి.

పందిమాంసం

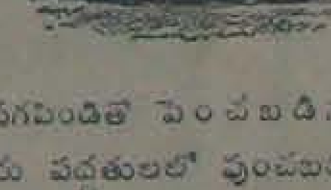

గోధుమ - బియ్యపునూకలతో - మజ్జిగ - శనగపిండితో పెంచబడిన ఇంగ్లీషు పందుల మాంసము శాస్త్రీయ పద్ధతులలో వుంచబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా వున్నది.

నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి,
డోర్ నెం W. 18/4, పాతపోస్టాఫీసుకొద్దు, (డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఆఫీసు ప్రక్క)
నెల్లూరు

భరతుని యాగమనం

మరునాటి అరుణోదయమున వందిమాగధులు, సూతులు, గాయకులు, మంగళతూర్యములు ప్రయోగించువారు చక్కఁగా అలంకరించుకొని రాజాంతఃపురమును జేరి, దశరథ మహారాజు శయనాగార బహిర్ద్వారమునకుఁ జేరి స్తుతిపాఠములను, మేలుకొలుపులను మనోహరముగా గానము చేయుచుండిరి. ఉదయ స్నానాదికృత్యములకు తగిన వస్తువులను గొని జనరాండ్రు ఏతెంచిరి. ఎంతసేపటికి మహారాజు నిద్ర మేల్కొనక పోవుటచే కొంతమంది అంతఃపుర మందలి స్త్రీలు ధైర్యము చేసి లోనికేగి మహారాజు పాన్పుదరిచేరి మేల్కొలిపిరి. కాని మహారాజు కొయ్యవలె నిశ్చలుఁడై యుండుటను గాంచి మృతిచెందెనని తెలిసికొని గడగడవణకుచు గొల్లుమని ఏడ్చిరి. పుత్రశోకముతో నొడలు తెలియక పడి నిదురించుచున్న కౌసల్య సుమిత్రలు ఉలికిపడిలేచి భర్త మరణవార్త విని నేలకూలిపొర్లుచు మహాఘోరముగా రోదించిరి. విధవలైన దశరథ మహారాజు భార్యలు ఒకరికొకరు పెనవేసికొని దిక్కులేని పక్షులవలె దిక్కులు పిక్కటిల్లునట్లు గొల్లుమనిరి. అంతఃపురమంతయు ఆర్తనాదములచే ప్రతిధ్వనించెను.

కౌసల్య మహారాజు కళేబరముపైఁ బడి "కైకేయీ! నీకోరిక సఫలమైనది. భర్త మృతి చెందెను. పతిహీనురాలనై, పుత్రశోకముచే నేను ఇఁక జీవింపలేను. భర్త మృతిచెంది, శ్రీరాముఁడు దరిలేకుండ నేనెట్లు జీవింపఁగలను? నేను పాతివ్రత్యము ననుసరించి భర్త కళేబరమును కౌగలించుకొని చితిలో ప్రవేశించి సహగమనము చేయుదును," అని కడు దీనముగా దుఃఖించెను. అట్లు విలపించుచున్న సాధ్వీమ తల్లియగు కౌసల్యను పెద్దలు, అంతఃపురాంగనలు ఓదార్చుచు మహారాజు కళేబరమునుండి ఆమెను విడిపించి యావలకుఁ బంపిరి. అనంతరము వసిష్ఠాది మహర్షులు, అమాత్యులు, పెద్దలు, మహారాజు దహన సంస్కారమునుగూర్చి చర్చించిరి. శ్రీరామ లక్ష్మణులు అడవులకేఁగి యుండుటచేతను, భరత శత్రుఘ్నులు దూరదేశమున నుండుటచేతను పుత్రులులేక అంత్యక్రియలు చేయుట తగదని నిశ్చయించి కళేబరము చెడకుండ తైలభాండమున పదిలపఱచి భరతునికి వార్త నంపి అతఁడు వచ్చువఱకు వేచియుండుట మంచిదని ఆలోచించిరి. అట్లే దశరథమహారాజు కళేబరమును తైలభాండమున పదిలపఱచిరి. అయోధ్యా నగరము విషాదమైన కాఱు చీఁకట్లలో క్రమ్ముకొని విచార సాగరములో మునిఁగి యుండెను. నగరమునందు స్త్రీ పురుషులు గుంపులు గుంపులుగాచేరి కైకేయి ప్రభావమువలన నృపాలుఁడు మృత్యువు పాలైయ్యెనని ఆమెను దూలనాడుచుండిరి.

మహారాజు మృత్యువు వాతఁ జొచ్చిన తొలిరాత్రి సుదీర్ఘమై ఎట్టకేలకు విషాదాంతముగా గడిచిపోయెను. సూర్యోదయమైన తరువాత మార్కండేయ, మౌద్గల్య, వామదేవ, కాశ్యప, కాత్యాయన, గౌతమ, జాబాలి మహర్షాదులు, సుమంత్రాది అమాత్య శేఖరులతో సభాసదులై వసిష్ఠ మహర్షినిఁ గాంచి, "ప్రభూ! మహారాజు మరణముతో నిన్నటిరేయి ఒక్క శతాబ్దివలె గడచినది. మహారాజు స్వర్గస్థులైరి. శ్రీరామ లక్ష్మణులు వనవాసమున నున్నారు. భరత శత్రుఘ్నులు కేకయ దేశమున వారి తాతగారి ఇంటి యొద్ద

నున్నారు. కనుక ఇక్ష్వాకువంశస్థులలో నెవరినైనను రాజ్యభారము వహించుటకు నేర్పాటు చేయవలెను. అట్లయిన రాజ్య నాశనము జరుగదు. లేకున్న రాజులేని రాజ్యము నిలువఁజాలదు. దేశమున అనావృష్టులు సంభవించి, దుర్భిక్షమగును. న్యాయమువిడిచి చోరభయమధికమగును. పుత్రులు తండ్రులమాటవినక అతిక్రమింతురు. భార్యలు భర్తలనులెక్క సేయరు. ధనాపహరణాలు మెండగును. దుష్టులు విజ్ఞృంభింతురు. ప్రజలలో అన్యోన్యత, ప్రేమ నశించును. వర్తక వ్యవసాయాదుల అభివృద్ధి చెందవు. అరాజకమైన దేశమున సత్యము నిలువదు. దేశ ప్రతిష్ఠ నశించును. యజ్ఞయాగాది క్రతువులు సల్పు బ్రాహ్మణులు, బ్రహ్మర్షులు, దుష్టులు నాశనము చేయుదురను భయముచే ఎట్టి దైవకృత్యములను చేయరు. దాన ధర్మాదులు నశించును. దేవాలయములలో ఉత్సవములు, ఆరాధనలు, నిత్య నైవేద్యములు సక్రమముగా జరుగవు. వేదశాస్త్రములఁగూర్చి, పౌరాణిక గాథలు గూర్చి చెప్పు జ్ఞానులు బోధచేయరు; ప్రజలు వినుటకు ఆసక్తి చూపరు. అరాజక దేశమున నాగరికత అదృశ్యమగును. తపస్సులు, దీక్షలు, వినోద క్రీడలు, విద్యాభివృద్ధి మొదలగునవి రాజ రక్షణలో నుండునవి. స్త్రీల సౌందర్యము సన్నగిల్లును. స్త్రీ పురుషులు హాయిగా విహరింపరు. చోరభయమువలన ప్రజలు వాకిండ్లు తెఱచుకొని నిదురింపరు. ప్రజారక్షణఁ జేయు రక్షణ లేకపోవుటచే ప్రజలలో భీతి అధికమించును. సైనిక శిక్షణలేక సైనికులు చెల్లాచెదరగుదురు. చేఁపలవలె ప్రజలు ఒకరినొకరు పీఁకుకొని తినెదరు. క్రూరత్వము, దారిద్ర్యము, దేశమున వ్యాపించి దేశము దుర్వినియోగమగును. కనుక రాజ్య పాలనకు రాజు ముఖ్యుఁడు, అవసరము. దేశాభివృద్ధికి, శిష్టరక్షణకు, దుష్టశిక్షణకు, న్యాయపాలనకు, దాన ధర్మాదుల రక్షణకు ఒక దేశ పాలకుఁడైన రాజు తప్పక ఉండవలయును. రాజులేని రాజ్యము అరణ్యముతో సమానము. దేశమంతయు కాఱుచీఁకట్లు ఆవరించినట్లున్నది. ధర్మము చిక్కులలోఁబడును. కాన మీరు ముందు రాజును ఏర్పాటు చేయవలె"నని ఏక కంఠమున ఘోషించిరి.

అమాత్య బ్రాహ్మణ మహర్షాదుల మాటలను విని వసిష్ఠమహర్షి వారినిఁగాంచి, "దశరథ మహారాజు భరతునికి పట్టాభిషేకము చేయుట కంగీకరించెనుగాన మనము వెంటనే కేకయ పురముననున్న భరత శత్రుఘ్నుల రావించి రాజ్యభారము భరతునకు ఒప్పగింతుము" అని చెప్పి బుద్ధికుశలురైన కొంతమంది దూతలను రావించి వారితో మహర్షి, "తక్షణము మీరు బయలుదేఱి వేగముగా కేకయ దేశమునకు వెళ్లుఁడు. మీ ముఖమున నెట్టి దుఃఖమును గాని మీ నడతలలో నెట్టి విచారమును గాని కన్పింపక భరత ప్రభువుతో, 'రాజా! మీ రాజవంశ పురోహితుఁడు, మంత్రులు, మిమ్ములను తక్షణము అయోధ్యకుఁ గొనిరమ్మని సెలవిచ్చినారని' తెలిపి భరతుని వెంటనిడుకొని సాధ్యమైనంత త్వరగా మరలిరండు. మహారాజు మరణము గాని, సీతారామలక్ష్మణులు వనవాసమున కేగిరనిగాని మీరు భరతునికి తెలియనీయవలదు. భరతునికి ఎట్టి అనుమానము కలుగకుండ మేలిమి పట్టు వస్త్రములను, ఆభరణములను కేకయ రాజునకు బహుమతులను గొనిపొండు" అని చెప్పెను.

వెంటనే దూతలు తమ దారి బత్తెములను గొని ప్రయాణమునకు కావలసిన వస్తువులను గట్టుకొని కేకయ రాజునకు ఇయ్యవలసిన బహుమతులను తీసికొని కడు వడిగా లంఘించు నృత్యమైన అశ్వములనధిరోహించి అయోధ్యకు పడమటి దిక్కునైపు పర్వతములను, లోయలను, నదులను, అరణ్యములను దాటి రాత్రియగునప్పటికి కేకయదేశ రాజధానియగు రాజగృహమున కేగిరి. అప్పటికే భరతుఁడు తన మామగారి అంతఃపురమున నుండెను. దూతలు రాత్రియగుటచే మరునాఁడు ఉదయము రాజపుత్రుని కలిసికొనవలెనని నిశ్చయించిరి. దూతలు కేకయపురము చేరిన ఆరాత్రియే భరతునికి దుస్స్వప్నము కలిగెను. భరతుఁడు ఉదయము మేల్కొన్నదాదిగా రాత్రి తాను కనిన చెడ్డకలను గూర్చియే చింతించుచు ఖిన్నవదనుఁడై యుండెను. అతని విన్నఁదనమును గాంచి స్నేహితులు అతనికి దిగులుమాన్పి ఉత్సాహమును కలిగించుటకు వీణావాద్యములు వాయించిరి; నృత్యములు చేసిరి; హాస్య కలాపములు గావించిరి. కాని భరతుని హృదయవేదన ఏమాత్రము తగ్గలేదు. అంత నొకమిత్రుఁడు అతని దుఃఖ కారణమడిగెను. భరతుఁడు వానితో "రాత్రి నేనొక దుస్స్వప్నమును గంటిని. దానిని బట్టి నాతండ్రియో, రాముఁడో, లక్ష్మణుఁడో, నేనో మృతి నొందఁగలము. తెల్లవాఱుజామున వచ్చు స్వప్నములు నిజములగునని చెప్పుదురు. నాకు చాల భయమగుచున్నది. కర్తవ్యమేమియో బోధపడకున్నది" అని వాపోయెను.

అట్టి సమయమున అయోధ్యానగరమునుండి దూతలు రాజభవనములోని కేతెంచి కేకయ రాజునకు మ్రొక్కి యథాశక్తును సందర్శించి, వారి కుశలము లరసిరి. రాజు వారిని తగిన విధముగా సత్కరించెను. అంత నాదూతలు భరతునిఁగాంచి, "రాజపుత్రా! మీపురోహితులు, అమాత్యులు, మీకు ఆశీర్వాదములు పంపినారు. మిమ్ము వెంటనే అయోధ్యకు మఱలిరమ్మని కోరుచున్నారు. నగరమునకు మీరు అత్యవసరము రావలయునని, ముఖ్య వ్యవహారము నెఱవేర్పవలసి యున్నదనియు మమ్ము మీకు తెలుపుమన్నారు. ఈదివ్యాభరణములను విలువగల ఈ పట్టు వస్త్రములను రాజునకు, మీమేనమామకు కానుకలుగా అయోధ్య రాజభవనమునుండి పంపినారు. గొనుము," అని నివేదించిరి. అంత భరతుఁడు వారినిఁగాంచి "దూతలారా! మాతండ్రిగారు సేమమా? రామ లక్ష్మణులు, పూజ్యులైన తల్లులు కౌసల్య సుమిత్రలుఁ గుశలమా?" అని అడుగుచు తన తల్లి కైకేయినిఁగూర్చి, "చెడు తలంపులుకలిగి క్రోధిష్ఠియై ఏమితెలియకున్నను తనకు అన్ని తెలియునను గర్వముగల నాతల్లి క్షేమముగా నున్నదా?" అని ప్రశ్నించెను. వెంటనే దూతలు భరతునితో "పురుష సింహమా! నీ వెవ్వరెవ్వరి క్షేమము నరయుచున్నావో వారెల్లరును క్షేమముగానున్నారు. పద్మాసినియైన రాజ్యలక్ష్మి నిన్ను వరించుచున్నది. కాలయాపన చేయక వెంటనే రథము నధిరోహింపుఁడు," అని తడబడక చెప్పిరి. దూతలు త్వరపెట్టుచుండుటచే భరతుఁడు వెంటనే తన తాతగారి యొద్దను, మామగారియొద్దను అయోధ్యకు మఱలిపోవుటకు సెలవు తీసికొనెను. ప్రయాణమునకు సర్వము సిద్ధపఱుపఁబడెను. కేకయ రాజు,

—తరువాయి 11వ పేజీలో

జాతీయ శ్రేయస్సుదృష్ట్యా సహకార వ్యవసాయము వాంఛనీయముకాదు

సహకార వ్యవసాయం : ఆచార్య రంగా

రైతుస్వామ్యంతో గూడిన రైతాంగ వ్యవస్థే మనకు సర్వవిధాల తగినది

భారతదేశంలో సహకారవ్యవసాయాన్ని ప్రవేశపెట్టుటకు కేంద్రప్రభుత్వం తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నది. చైనా వగైరా దేశాల విధానాలు మన ప్రభుత్వాన్ని ప్రోత్సాహపరుస్తున్నట్లున్నది. ఈనాడు మన దేశంలో యిది వివాదకరమైన సమస్యగా వున్నది. సహకార వ్యవసాయ పద్ధతిని బలపరచేవారు, తీవ్రంగా వ్యతిరేకించేవారు కూడ వున్నారు. పార్లమెంటుచర్చలలో యిటీవల అది స్పష్టమైంది. మన దేశపరిస్థితులకు సహకార వ్యవసాయం పనికిరాదని, రైతుస్వామ్యమే తగినదని, రైతు నాయకుడు ఆచార్య రంగా పార్లమెంటులో వెలిబుచ్చారు. వారి వుపన్యాస సారాంశాన్ని దిగువ యిస్తున్నాము.

— సం. జ. రై.

రైతుల వ్యవహారములో ప్రభుత్వం ఏవో రెండు మూడు త్రివిధావాలను తెస్తామని బెదరిస్తున్నారు. వీటి విషయంలో నా అభిప్రాయాలను చెప్పాలని కుతూహలపడుతున్నా. సహకార వ్యవసాయం ప్రవేశపెడతామని, మన ఆహార వ్యవసాయమంత్రి ఏదో బరువుగా మాట్లాడుతున్నారు; రెండోది ఆహారపదార్థాల ధరలనుగురించి. మన వ్యవసాయమంత్రిగారికి ప్రస్తుతమున్న తిండిధరలగూర్చి భయాందోళనలు ఎందుకు కలిగినవో నాకు అంతుపట్టదము లేదు. సహకారవ్యవసాయము, ఆహారధాన్యాల ధరలపట్ల ఆందోళన-ఈ రెండు విషయాలలో ఈ ఆహార వ్యవసాయమంత్రివర్గం మూలాన దేశానికి, ప్రజలకు అపకారము జరుగుతున్నదని చెప్పక తప్పదు. ఇందుకు కేంద్రమంత్రివర్గం మొత్తం కారకులని ఇప్పుడు అనుకోలేను. నేను రాజ్యసభాసభ్యుడుగా ఉన్నప్పుడు-తిరిగి కాంగ్రెస్‌లోకి నన్ను ఆహ్వానించకముందు ఒకసారి పంచవర్ష ప్రణాళికను వ్యతిరేకిస్తూ, ఒంటరిగా పార్లమెంటులో ఓటుచేసినవిషయాన్ని మరొకసారి జ్ఞప్తికి తెస్తూ ఈ ప్రభుత్వాన్ని తీవ్రంగా హెచ్చరిస్తున్నా. కృషీకార్ లోక్ పార్టీ నాయకుడుగా ఆనాడు పార్లమెంటులో ప్రతిపక్ష స్థానాలలోవుండి ప్రభుత్వముయొక్క రైతాంగ వ్యతిరేక విధానాలను, తెరకింపులను ప్రతిఘటించేదానికి హృదయపూర్వకంగా, కావాలనీ ఆనాడు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసినా; తమ ప్రజావ్యతిరేక విధానాలకు పార్లమెంటులో కూడా ఆంగీకార ముద్రవేయించుకొని కోట్లాదిగావున్న మన సన్నకారు రైతాంగాన్ని కూలీలుగా మార్చి సహకార సిద్ధాంతాలపేరుతో ఇంజనీర్లు, మేనేజర్లు, ఇతర పెత్తందార్లమున్నగు ప్రభుత్వోద్యోగుల అధికారజులుము రైతులపై త్రివరుద్ధి, వారిని శాశ్వతంగా తమ కరుణాకటాక్షాలకు దాసులను గావించి, నేటి వైనా రైతాంగానికంటే కూడా కనాకష్టం చేయాలనే దుష్టసంకల్పంతో దేశవ్యాప్తంగా ఒక ఆందోళన ప్రభుత్వం లేపినందువనే ఆనాడు నేను అలా వ్యతిరేకించినాను.

ఆనాడు ప్రభుత్వాన్ని మందలించినా. మరల ఈ వేళకూడా తీవ్రహెచ్చరిక చేయదలచినా. మన రైతాంగాన్ని మెదలువంచిగాని లేదా భయపెట్టిగాని యిప్పుడున్న ప్రభుత్వముగాని యింకా మరే ప్రభుత్వమయినాగాని లొంగదీయగలరనే భయం నాకు యేమాత్రం లేదు. సోవియట్ రష్యాలో ఈనాడు రైతాంగం ప్రభుత్వాన్ని లొంగదీస్తున్నారు. తూర్పు యూరపుదేశాలలోని కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలను అక్కడి రైతాంగము యిప్పుడు గజ గజ లాడిస్తున్నారు. చైనాలో కూడా రైతాంగము జయించగలదు. చైనాలో సహకార పద్ధతులద్వారా జరుగుతున్న వ్యవసాయోత్పత్తి ప్రమాణాలను సరిగా గౌరవసభ్యులు తెలుసుకొనివుంటే ఈనాడు ఈసహకార వ్యవసాయం మీద చర్చలధోరణి మరోలా తీరుగా ఉండేది. కాంగ్రెసు పార్టీలో తిరిగి చేరినప్పుడు ఒక షరతు పెట్టినా; రైతాంగ వ్యతిరేక ప్రతిపాదనను దేనినయినా ప్రతిఘటించి తీరుతానని నిర్మొహమాటంగా ఆనాడే తెగతేసి చెప్పినా. అప్పటికీ, యిప్పటికీ నా అభిప్రాయం అంతే; నా విశ్వాసముకూడా అదే. రైతులను తదితర గ్రామీణ ప్రజా బాహుళ్యాన్ని సేవిద్దామనే సత్సంకల్పంతోనే ప్రజాసేవ రంగంలో దుమికిన నేను వారి ప్రయోజనాలను సంరక్షించేందుకు నా శక్తివంచన లేకుండా కృషిచేయగలను. ఎంతటి ఆటంకాలు వచ్చినా జంకను. మా ఈ వ్యవసాయదారుల కుటుంబాలను, గ్రామీణ ప్రజలను శాశ్వతంగా కూలీలుగా మార్చి వారి స్వతంత్ర యొక్క శక్తిపెత్తనం చేయాలనేవారి కుతంత్రాలను భగ్నముచేసి తీరుతాను. రైతులతో విస్తృతిగా వ్యవహారం చేయ వేళగాకపోయినాను. జాగ్రత్తగావైనా నడుచుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించదలచినా. రైతాంగము - గ్రామీణ ప్రజలే. కాంగ్రెసుకు పట్టుగొమ్మలని ఈమధ్యనే మన ప్రధాని ఎక్కడో అన్నారు. అలాంటి రైతాంగాన్ని మరిచిపోవద్దని మాత్రం కోరుతున్నా. మంత్రులుగా మీకెంతో ప్రజలతో పలుకుబడి వుండవచ్చు; మంత్రిపదవులు లేకుండా ఉన్న మాబోటి వారికూడా ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొన్న అదృష్టవంతులమని మాత్రం మీరు మరిచిపోరాదు. నా పలుకుబడి, ప్రభావం రైతులలోనే అని సగర్వంగా చెప్పగలను. అందుచేత రైతాంగవాణిని వినిపింప గలిగినాను. "ఓ మహా ప్రభువులారా! మమ్ములను నాశనం చేయకండి" అని మా రైతులు చేతులు మోడ్చి, మోకరిల్లి ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థించబోవడంలేదు. మా రైతాంగము అంత కాళ్లు చేతులు వచ్చిలేరు. పోలండులో మా రైతాంగ సోదర సోదరీమణుల పాత్రేమ, గోముల్కా ప్రపంచానికే చెప్పినాడు. రైతాంగమును నాశనం చేయుట ఎవంచేతకాదని హంగరీ రైతులు నిరూపించినారే! మంచిగా ఒప్పుకోవటంచా, సహకార వ్యవసాయాన్ని స్వీకరించకపోతే "ఆ కాన్ని చిల్లులు పొడుస్తాం. భూమిని బ్రద్దలు చేస్తాం" అంటూ బెదిరింపులు చేస్తూ బల ప్రదర్శనం చేస్తే, మా రైతాంగం ఏమాత్రం భయపడరు. ఇప్పటిదాని వరకు కష్టపెట్టి మా [illegible] చేయించలేరు; ప్రభుత్వ బెదిరింపులకు లొంగరు.

—[illegible] 10 వ పేజీలో

వచ్చేవారం

సహకార వ్యవసాయం

పార్లమెంటులో

శ్రీ యం. ఆర్. మసానీ

ఉపన్యాసం చదవండి.

పై ట్రేడ్ మార్కును పోలినటువంటి నకలు మార్కుగల ట్రేడుమార్కు వేసి, ప్రజలను మోసగించుచున్నారు. అట్టివారిమీద చర్యతీసికొ..బడును.

నాణ్యమైన పేము:-

మంచములు - కుర్చీలు,

దూదిపరుపులు - దూది

మావద్ద సరసమైన ధరలకు దొరుకును.

* * *

స్టార్ రటన్‌వర్క్స్

సంతపేట :: నెల్లూరు

రాజోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 202 of 56 E. P. 410 of 57.

గొల్లపేటు సత్యనారాయణ —వాది.

కింపట్ల అగ్గయ్య —ప్రతివాది.

సదరు నెంబరు డిక్రీ బాకీ నిమిత్తము ప్రతివాది తా॥ యీ దిగువ షెడ్యూలు ఆస్తి పై కోర్టువారిచేత 24—9—1957 తేదిన వేలము వేయబడును. ఆస్తివివరం:-

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజోలు తా॥ తాటిపాక గ్రామం తా॥ ప్రతి వాది తా॥ గ్రామకంఠం రివిజన్ సర్వే నెం. 131/3 రు పూరా యి 15—46 సెంట్లులో మధ్య 200 చ. గజముల స్థలము. యిందులోని డాబాయిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు వగైరాలును హద్దులు:- [తూ-ద] చిక్కాల బుచ్చిరాజువగైరాలభూమి [ప-వు] రాజవీధి. యీ హద్దులమధ్య 200 చ. గజములస్థలం. ఇందులోని డాబాయిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు పైకప్పు వగైరా, నానాఫలవృక్షములుసహా ఇష్టిహారు షరతులకు లోబడి వేలము వేయబడును. ఇంకను వివరములు కావలసినవారు వాదిఅడ్వొకేటు గారి ఆఫీసుకు వచ్చి తెలుసుకొనవలయును.

—వి. వి. యస్. కామేశ్వరరావు, అడ్వొకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 740 of 1956.

సోమిశెట్టి పెదసుబ్బయ్య - వేకువారిపేట మజరా - కేపల్లె - కావలి తా॥ —వాది.

(1) కొడవటికంటి సోముశేఖరు (2) ఆకొండయ్య - తండ్రి అంకయ్య —ప్రతివాదులు.

1-వ ప్రతివాది స్వీపరుపని ధర్మరాజులగుడి వీధి, కొరుకుపేట - మదరాసు (2) 2-వ ప్రతివాది శూలవెంబడి బొగ్గులమిట్ట మునిసిపాల్టిలో బండితోలే నౌకరి - మదరాసు.

వాది ప్రాంశరినోటునుబట్టి ప్రతివాదులపైన రూ. 235—5—6 లకు దావాచేసి వున్నాడు. నోటీసుకు 25—9—1957 తేదికి వాయిదా వేసి వున్నారు. వాయిదా రోజు పగలు 10 గం॥ కు పైకోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలయును.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాది ప్లీడరు.

ఫ్లెక్స్ షూస్

అన్నిరకముల జోళ్ళు, తోలుసూట్ కేసులు, ఇనుపట్రంకులు, సూట్ కేసులు, ఆఫీసుపెట్టెలకు

మహమ్మద్ ఖాన్ & సన్స్

జనరల్ స్టోర్స్

(ఫ్లెక్స్ ఏజంట్లు)

చిన్నబజారు—నెల్లూరు.

పెండ్లికట్నం రు 116

కొత్తూరు శ్రీ గునుపాటి బలరామిరెడ్డి గారి కుమారుడు శ్రీ యతి రంగారెడ్డి (M. A) గారికిని, మహమ్మదాపురం శ్రీ రొడ్ల వెంకురామిరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌ॥ కాంతమ్మ గారికిని 6—9—57 తేది నెల్లూరు పురమందిరమున జరిగిన వివాహ సందర్భమున జమీన్ రైతుకు వధూవరులపక్షమున రూ. 116/- లు విరాళమిచ్చి పత్రిక నిర్వహణకు తోడ్పడినందుకు యెంతయు కృతజ్ఞులము.

వధూవరులకు పరమేశ్వరుడు సర్వసుఖములనిచ్చి కాపాడుగాక!

—నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

హేవళంబి, భాద్రపద బహుళ చవితి

22 భాద్రపదం 1879 (13—9—1957)

యుద్ధ ప్రమాదం?

యుద్ధప్రమాదం మన గుమ్మంవద్దకే వచ్చింది.

అట్లాంటిక్ కూటమి రాజ్యాలు గోవాను సైనిక కేంద్రం చేయబోతున్నవి. పాకిస్థాన్ ఆక్రమణలోగల కాశ్మీరు భూభాగంలో అమెరికన్ల పారిధ్యంక్రింద సైనిక సన్నాహాలు పెద్దయెత్తున కొనసాగుతున్నట్లు, సైనికంగా కీలకప్రాంతాలైన గిల్గిట్, చిత్రాల్ తదితర చోట్ల విమాన స్థావరాల నిర్మాణం, రాడార్ యంత్రాల స్థాపన జరుగుతున్నట్లు, యీ ప్రయత్నాలు కొన్ని మాసాలుగా శరవేగంలో జరుగుతున్నట్లు వెల్లడయింది. ప్రజలకు ప్రవేశంలేకుండా ఖైబరు, కిల్లిక్ మార్గాలను మూసివేశారట. వీటన్నిటినీ పరిశీలిస్తే యుద్ధప్రమాదం మనమీదకు ముంచుకవస్తున్నదని స్పష్టమౌతున్నది.

వీటికి తోడుగా, కొందరుస్వార్థపరులు కాశ్మీరులో శాంతికి భంగంకలిగించాలనీ, కాశ్మీరు భారత దేశాలకు వైరం పెట్టాలనీ, కొంతమంది స్వదేశీ, విదేశీ విద్రోహులకు డబ్బు, ఆయుధాలు సరఫరా చేస్తున్నారనీ కాశ్మీరు ప్రధాని బక్షీగులాం మహమ్మద్ ప్రకటించారు. రాజ్యసభలో విదేశాంగ వ్యవహారాలపై చర్చను ప్రారంభిస్తూ గోవా, కాశ్మీరు విషయాలకు సంబంధించి జరుగుతున్న యుద్ధప్రయత్నాలను భారతదేశానికి వ్యతిరేకచర్యలుగా భావిస్తామని, అలాంటి చర్యలను భారతదేశం సహించదని ప్రధాని నెహ్రూచేసిన ప్రకటనను ప్రజలందరూ బలపరుస్తున్నారు; అభినందిస్తున్నారు. కాని ఈ చిక్కులను తొలగించుకోవడానికి ఖచ్చితమైన వైఖరి అవలంబించక పోవడం అసంతృప్తిని కలిగిస్తున్నది.

భారతదేశంలో కడపటి విదేశీస్థావరంగా పోర్చుగీసు దురాక్రమణక్రింద గోవా వున్నంతవరకు భారతజాతీయ విముక్తిపోరాటం సంపూర్ణంకాజాలదు. పోర్చుగీసు దురాక్రమణను సమర్థిస్తున్న బ్రిటన్ అమెరికాలను నిశితంగా విమర్శించాలి. గోవాప్రాంతాన్ని మాతృభూమిలో విలీనంచేయుటకు అవసరమైన చర్యలనుతీసుకోవాలని భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

కాశ్మీరుపై దురాక్రమణను ఆక్రమిత కాశ్మీరులో జరుగుచున్న యుద్ధ ప్రయత్నాలను ప్రపంచానికి బహిర్గతం చేయవలసివుంది. ఈ దురాక్రమణకు మద్దతుయివ్వడానికి వీల్లేదని బ్రిటన్ అమెరికాలకు తెలియచేయడం అవసరం. భారతదేశ సరిహద్దులకే యుద్ధప్రమాదాన్ని తెస్తున్నవారిని ప్రతిఘటించవలసివున్నది. వీటిని శక్తివంతంగా భావిస్తూనే కూడా ఖచ్చితంగా ప్రకటించాలి.

ఈ నూత్న పరిస్థితులలో భారతప్రభుత్వం ఇంతవరకు అనుసరిస్తున్న మెత్తని విధానాన్ని విడనాడి, ముంచుకవస్తున్న ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనుటకు సమాయత్తం కావలసియున్నది.

ఈవారంలో మనదేశం

కేరళపై కృష్ణమీనన్ రిపోర్టు

కేరళను సందర్శించి, అక్కడి పరిస్థితిని పరిశీలించి వెళ్లిన, కేరళకు సంబంధించి కాంగ్రెసు హైకమాండుచే నియమించబడిన సంధాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ వి. కె. కృష్ణమీనన్ కేరళ పరిస్థితినిగురించి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు నివేదించినారని తెలుస్తున్నది. ఆ నివేదిక వాగ్రూపకంగానే యివ్వబడింది. దాని పూర్తి వివరాలు ప్రకటించబడలేదు. బహుశా చాల మందికి తెలియవుకూడ. శాంతిభద్రతల పరిస్థితి "అంత సంతృప్తికరంగా" లేదని, కాని కమ్యూనిస్టులు "స్వయంశాసనంగా ప్రజారంజకంగా" పాలిస్తున్నారనీ, అక్కడి పరిస్థితులను "ఓపికతో" పరిశీలిస్తుండడం తప్ప ప్రస్తుతం కేరళ కాంగ్రెసుపార్టీ చేయదగిందేమీలేద"నీ శ్రీ కృష్ణమీనన్ నివేదించారని మాత్రం వెల్లడయింది. కేరళ వ్యవహారం చాల చిక్కయిన సమస్యగా తయారయింది. స్థానిక కాంగ్రెసుపార్టీ, కేంద్రం, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం. అందరిస్థితి అస్తవ్యస్తంగానేవుంది. వీరిలో ఎవరు త్వరపడియుండినా, యీపాటికి కేరళలో సంక్షోభం ఏర్పడియుండేది. ప్రజాస్వామ్యంలో అధికారానికి రావడానికి అన్ని రాజకీయ పక్షాలకు హక్కు వుంది కావున కమ్యూనిస్టులు అధికారానికివచ్చినా ఫర్వాలేదనీ, ఒకవిధంగా కేరళప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులనుచూచి యితర రాష్ట్రాల్లోని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలైనా కదలి మంచిపనులు చేస్తాయని కేంద్రం భావిస్తున్నట్లున్నది. కాబట్టి కేరళ కాంగ్రెసువాదులు భయోత్పాతమైన రిపోర్టులు అందజేస్తున్నా కేంద్రం జోక్యం కలిగించుకోవడం లేదు. కాని కేరళపరిస్థితిమాత్రం చాల ఘోరంగా వుంది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలు ప్రత్యక్ష చర్యలకు గడంగినా పోలీసు చర్యతీసుకోవడం లేదు. కాని పోలీసు యిట్లా వ్యవహరించడం, కేవలం చట్టవిరుద్ధం. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ లలో ఏ మార్పు తీసుకురావడానికైనాని కేంద్రానికి అధికారముంది గాని రాష్ట్రప్రభుత్వానికి లేదు. దీనినిబట్టిచూస్తే కేరళలో రాజ్యాంగం అమలుజరగడం లేదని, అది అపహాస్యంపాలైందని ఋజువవుతున్నది. హింసాకాండతో, సాయుధ పోరాటంతో నిమిత్తం లేకుండానే, ఒక రాష్ట్రం తర్వాత మరొక రాష్ట్రాన్ని మ్రింగడానికి, కేరళలో కమ్యూనిస్టులు ప్రయోగాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి కాంగ్రెసునాయకులు అశ్రద్ధగా వ్యవహరిస్తే తీరా కొంప మునిగిపోక తప్పదు. కావున కేంద్రం కేరళగురించి జాగ్రత్తగా పాటకే విచారణ జరిపించడం అత్యవసరం.

* * *

రాష్ట్రాల ఆర్థిక పరిస్థితి

మన దేశంలోని రిజర్వుబ్యాంకువారు, వివిధ రాష్ట్రాల బడ్జెటులనుగురించి చేసిన అధ్యయనం ఆసక్తితో పరిశీలించదగివుంది. ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభమైనప్పటినుండి, మన రాష్ట్రాల ఆర్థికపరిస్థితులు తల్లక్రిందులైనవి. ఏ రాష్ట్రంలోనూ మిగులు లేదు; లోటుబడ్జెట్లే. కేవలం కేంద్రంయిచ్చే సహాయంతో కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నవి. నేటి పరిస్థితి ఎంత శోచనీయంగావుందంటే, ఓవర్ డ్రాఫ్టులమీద జీవిస్తూ నిరంతరం ఢిల్లీవైపు ఎదురుచూస్తుండడం జరుగుతున్నది. అందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దక్కని నిదర్శనం. 1951-52లో గ్రాంటులు, అప్పులక్రింద కేంద్రం రు. 160 కోట్లు రాష్ట్రాలకిస్తే, 1957-58 లో రు. 477 కోట్లు యిస్తున్నదట. రాష్ట్రాల రివెన్యూ ఆదాయంలో 22 శాతంవరకు కేంద్రమిస్తున్నమొత్తంలో గ్రాంట్లుగా యివ్వబడుతున్నవి. పరోక్షంగానైతేనేమి, ప్రత్యక్షంగానైతేనేమి రివెన్యూ ఆదాయంలో మూడవవంతుపైగా భారమును కేంద్రం భరిస్తున్నది. ఈపరిస్థితులలో రాష్ట్రాల ఆర్థికపరిస్థితిని చక్కబరచడ మెట్లాగనేదే నేటిప్రధానసమస్య. రాష్ట్రాల్లో 1954-55లో రు. 11½ కోట్లు రివెన్యూలోటువుంటే 1957-58 లో 86 కోట్ల 60 లక్షల లోటు వున్నది. అంధ్రప్రదేశ్ వంటి కొన్ని రాష్ట్రాలలో రివెన్యూమిగులు, క్యాష్‌బ్యాలెన్సులు ఖర్చయిపోయి విపరీతమైన ఓవర్ డ్రాఫ్టులతో కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నవి. కాబట్టి ఎల్లకాలం రుణగ్రస్త ఆర్థిక విధానంతో బండి సాగిస్తామనుకోవడం సాధ్యపడదు. కావున ప్రజావసరాలకైతేనేమి, అభివృద్ధి కార్యాలకైతేనేమి జరుగుచున్న ఖర్చునుగురించి తీవ్రవిచారణ సాగించాల. ఆదాయానికి మించి ఖర్చు పెట్టుకోవడం మంచి పద్ధతికాదు. అప్పులమీద బ్రతకడం సముచితంకాదు. కావున వ్యయకర్తవ్యం గురించి సమగ్ర పరిశీలన అవసరం. ఖర్చుకు తగిన ఆదాయాన్ని సమకూర్చుకొనేందుకు, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు, కేంద్రం సలహాపై, తీవ్రంగా ఆలోచించడం అత్యంతావశ్యకమై వుంది.

* * *

ఎన్నికలలో మార్కింగ్ పద్ధతి

ఇకమీదట జరిగే ఎన్నికలలో ఓటరులు తమకిష్టమైన అభ్యర్థి పేరు ప్రక్కన గుర్తుపెట్టే పద్ధతిని అనుసరించే బిల్లును లోక్‌సభ ఆమోదించింది. ప్రతిపక్షాలు యీ బిల్లును వ్యతిరేకించినవి. ఈ మార్కింగ్ పద్ధతివల్ల బ్యాలెట్ పెట్టెల అవసరము వుండదు. బిల్లుఆమోదింపబడినప్పటికీ, ముందు విద్యాధికులు హెచ్చుగా వున్న నగరాలలోనే యీ మార్కింగ్ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టి, దాని ఫలితాలెట్లా వుంటాయో పరిశీలించినమీదట గాని దేశవ్యాప్తం చేయరని కేంద్ర న్యాయశాఖామంత్రి వాగ్దానం చేశారు. ఓటర్లుచదువుకున్నవారైతే, మార్కింగ్ పద్ధతి బాగా పనిచేస్తుంది. కాని నిరక్షరాస్యులైన ఓటరులను యీ పద్ధతి తికమక చేస్తుంది. ఆ కేసులు బ్యాలెట్ కాగితంపై సరిగా గుర్తుపెట్టలేక పోవడంవల్ల, ఎక్కువ ఓట్లు చెల్లకపోయే ప్రమాదంవుంది. మదరాసు రాష్ట్రంలో గత పర్యాయం జరిగిన జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు మార్కింగ్ పద్ధతి ననుసరించి జరిగినప్పుడు ఎక్కువ ఓట్లు చెల్లకపోవడం జరిగింది. కావున తొందరపడి దేశమంతటా ఒకేసారి యీ క్రొత్తపద్ధతి ప్రవేశపెట్టకుండా, ప్రయోగాత్మకచర్యలు సాగించడం వుచితంగా వుంటుంది.

స్కూళ్ల సంఖ్యను పెంచడంకంటే వున్నవాటిని చక్కబరచుకోవడం అవసరం

గండవరం హైస్కూలు నూతన భవన ప్రారంభోత్సవము

ప్రీయూనివర్సిటీకోర్సు ప్రయోగం త్వరపడి చేశారని డాక్టరు గోపాలరెడ్డి

ఈ నెల 7 తేది సాయంత్రం, గండవరం బోర్డు హైస్కూలు నూతన భవనమునకు, ఆర్థిక మంత్రి డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు, నాటి సభకధ్యక్షత వహించారు.

మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు గండవరం చేరగానే, గ్రామస్థులు బ్రహ్మాండమైన స్వాగతం యిచ్చారు. స్థానిక శ్రీ కోదండరామాలయమునకు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు బ్యాండు, మంగళ తూర్యారావములతో గొనిపోబడి, 'పూర్ణకుంభం' పూజలతో సత్కరింపబడ్డారు.

శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి స్వాగతం చెప్పుతూ, తమ హైస్కూలులో వృత్తివిద్య ప్రవేశపెట్టాలనీ, తమ వైద్యాలయమున ప్రసూతి వార్డు నెలకొల్పవలసినదిగానూ, పెదపుత్తేడు - గండవరంరోడ్డు పూర్తిచేయించాలనీ కోరారు. మంత్రిగారికి పాఠశాలసంఘము తరఫున పద్యరత్నములు సమర్పింపబడినవి, హెడ్మాస్టరు శ్రీ చెన్నారాయుడు హైస్కూలునుగురించి నివేదిక చదివారు.

పిమ్మట సభాధ్యక్షులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ప్రసంగించుచూ, నేటి విద్యార్థులు తలిదండ్రులకు బరువైపోతున్నారనీ, స్కూల్ ఫైనల్ కు వచ్చేలోగా విద్యార్థి ఏవృత్తి చేసేదీ తేలిపోవాలనీ, అందుకు అనుగుణ్యంగా తాలూకాకొకటి వంతున పారిశ్రామిక విద్యాలయములు నెలకొల్పాలనీ, అప్పుడే ఉద్యోగాలకు ఎగబడడం తగ్గిపోతుందనీ, అన్నారు.

ప్రీయూనివర్సిటీ కోర్సు పెట్టి, మన బిడ్డలపైన నేటి పాలకులు ప్రయోగాలు చేయడం మానాలనీ, శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించి, విద్యావిధానం ఆచరణ యోగ్యంగా వుండేట్లు చూడాలని కోరారు. విద్యా ప్రమాణం పడిపోయిందనీ, అందుకు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు యిరువురు బాధ్యులన్నారు. పిల్లలను క్రమశిక్షణలో వుంచి విద్యాప్రమాణం పెంచాలనీ, ఓపిన్ పరీక్షలలో నూటికి 40 మంది అయినా ఉత్తీర్ణులు కాకపోతే ఉపాధ్యాయుల జీతాలలో యింక్రిమెంటులు కోతకోయాలనీ, ప్రాథమిక పాఠశాలలలో మాతృభాష చక్కగా తెలిసిన వారినే ఉపాధ్యాయులుగా నియమించాలన్నారు. మన విద్యావిధానానికి పునాది గట్టిగావుండేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేశారు.

డా॥ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు పాఠశాల నూతన భవనమునకు ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ, 1945 లో మద్రాసురాష్ట్రం మొత్తంమీద 35 వేలమంది స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్షకు కూర్చుంటే 1957 లో ఒక్క తెలుగుజిల్లాలలోనే 51 వేల మంది పరీక్షలకు హాజరైనారనీ, యిది దేశంలో చైతన్యాభివృద్ధికి, జాగృతికి, మేల్కొలుపుకు సూచనగా వుందన్నారు. విద్యకు 1938 లో 3 కోట్లు ఖర్చుపెడితే, నేడు ఆంధ్రజిల్లాలకు మాత్రం 6 కోట్లు ఖర్చయిందని చెప్పారు. కాని మన విద్యార్థులస్థాయి తగ్గిపోయిందనీ, యిది చాల శోచనీయమనీ, ఈ లోగా ని క

—తరువాత 6-వ పేజీలో

పంచాయితీలలో, పార్లమెంటు శాసనసభ ఎన్నికలలో రాజకీయాలుండవచ్చు

కాని సహకారసంస్థల్లో రాజకీయాలు ప్రవేశపెట్టకండి!

ఆర్థికమంత్రి హితబోధ: మెహ్దీనవాజ్‌జంగ్‌గారిచే బుచ్చి రూరల్‌బ్యాంకు ప్రారంభోత్సవము

ఈ నెల 6 తేది సాయంత్రం బుచ్చిరెడ్డిపాలెం రూరల్ బ్యాంకును, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార శాఖామాత్యులు శ్రీ మెహ్దీనవాజ్ జంగ్ బహదూర్ గారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. నాటి సభకు ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు మంత్రులకు, సదస్యులకు స్వాగతం చెబుతూ, సహకార సంఘాల రిజిస్ట్రారు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు, స్థానిక సహకార శాఖోద్యోగులు, రూరల్ బ్యాంకు స్థాపనలో తోడ్పడినందుకు అభివాదములందచేశారు.

సభాధ్యక్షులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు, మంత్రి శ్రీ మెహ్దీనవాజ్ జంగ్ బహదూర్ గారిని సదస్యులకు పరిచయంచేస్తూ, వారు, హైదరాబాదులో ప్రథమ శ్రేణికి చెందిన పెద్దమనిషి (First Gentleman of Hyderabad) అంటే అతిశయోక్తి కాదన్నారు. వారిలో సంస్కృతి, సభ్యత, మర్యాదలు విలసిల్లుతూ, ఉత్తమ పురుషుడుగా భావించబడుతున్నారని చెప్పారు. అట్టి వ్యక్తి బుచ్చిరెడ్డిపాలెం బ్యాంకును నేడు ప్రారంభోత్సవం చేస్తుండడం ప్రజలభాగ్యమన్నారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారింకా యిలా అన్నారు: "బుచ్చిరెడ్డిపాలెం రూరల్ బ్యాంకు, యిప్పటివరకు జిల్లాలో ప్రారంభమైన రూరల్ బ్యాంకులలో ఆరవది. రైతులకు ప్రోత్సాహం కలిగించుటకు యీ రూరల్ బ్యాంకు ప్రధానంగా ఉద్దేశింపబడినది. ఇందులో వ్యక్తుల మెహర్బానీ ఏమీ లేదు. కావున రూరల్ బ్యాంకులు దేశ వ్యాప్తం కావడం అవసరం. ఈ బ్యాంకు అందుబాటులో వుండాలనీ, చురుకుగా పనిచేయాలని ఆశిస్తున్నాను. ప్రజలందరు తమలావాదేవీలను యీ బ్యాంకుద్వారా జరుపుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలద్రవ్యంతో మనం పని చేస్తున్నాము కాబట్టి యిక్కడ అట్టే రాజకీయాలు లేకుండా పనిచేసి, ప్రజల అవసరాలు తీర్చవలసివుంది. పంచాయితీ బోర్డులలో, పార్లమెంటులో, శాసనసభలలో, మున్సిపాలిటీలలో రాజకీయాలు ప్రవేశపెట్టితే పెట్టుకోండి కాని సహకార సంస్థల్లో రాజకీయాల ప్రమేయం లేకుంటే బాగుంటుంది. సహకార సంస్థలు యింకా ప్రబలి ప్రజలకు అన్నివిధాల సహాయకారులై, ఇది అందరిదీ, సమష్టిదీ, సాముదాయికమైనదని భావించి ప్రజలు యీ రూరల్ బ్యాంకును ప్రోత్సహించాలి, రైతులు శ్రద్ధవహించి పనిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బ్యాంకు దినదినాభివృద్ధి చెందాలని ఆశీర్వదిస్తున్నాను" అన్నారు.

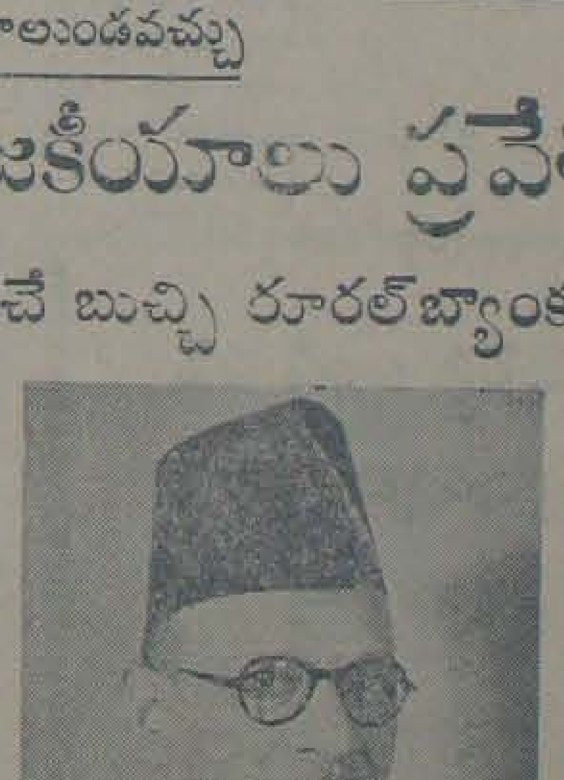

సహకార శాఖామాత్యులు
నవాబ్ మెహ్దీనవాజ్ జంగ్ బహదూర్

సహకార శాఖామంత్రి శ్రీ మెహ్దీనవాజ్ జంగ్ బహదూర్ గ్రామీణ సహకార బ్యాంకును ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ, శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన యీ సభ జరుగుతున్నందుకు చాల సంతోషిస్తున్నానన్నారు. తాను శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని ఆర్యులైన పెద్దమనిషి (Great Gentleman) గా భావిస్తున్నాను కాబట్టి వారి గ్రామం చూడాలని తనకు అభిలాషగా వుండేదన్నారు. ఈ గ్రామంలో మా నాయన పుణ్యశీలురే గాక, యిక్కడ జన్మించిన అనేకమంది పెద్దలు దేశసేవ చేసినవారవడంవల్ల యీ గ్రామానికి విశేష ప్రాముఖ్యం గలదని విశదమౌతున్నదన్నారు. బుచ్చిరెడ్డిపాలెం గ్రామంగా కనిపించడం లేదనీ, పట్టణంగా విలసిల్లుతున్నదనీ, యిక్కడ సంస్కృతీపరులైన ప్రజలను చూస్తున్నానని చెప్పారు. ఈ గ్రామంలో రూరల్ బ్యాంకును స్థాపించినందుకు అభినందించారు. ప్రారంభంలోనే, యీ బ్యాంకును చక్కగా పాలించ శక్తిగలిగి, ప్రజల అవసరాలు తీర్చగలరని నమ్మకం చూపుతున్నదన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బ్యాంకింగు, పరపతి సౌకర్యాలు విరివిగా కల్పించడం, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక లక్ష్యమై వుందన్నారు. ఇంగ్లండు, హాలండు, జర్మనీవంటి పశ్చిమ ఖండ దేశాలలో యిట్టి రూరల్ బ్యాంకులు బాగా పనిచేయడం తాను చూచివున్నాననీ, పెద్ద బ్యాంకులకంటె రూరల్ బ్యాంకులే చక్కగా పనిచేయగలవని తన అభిప్రాయమని చెప్పారు. ఈ బ్యాంకుకు సహాయపడేందుకు తాను సంసిద్ధంగా వున్నానని చెప్తూ బ్యాంకు స్థాపకులను అభినందించారు. ఈ బ్యాంకు దినదినాభివృద్ధి గాంచాలని ఆశీర్వదించారు. ప్రారంభోత్సవం ముందు మంత్రుల గౌరవార్థం అల్పాహారవిందు, రాత్రి గొప్పవిందు జరిగింది.

—తరువాత 9 వ పేజీలో

నెల్లూరు వుద్యల్ల్లు

విమర్శకుడు

ఢేబర్ పర్యటన

[illegible]

25—9—57

[illegible]

హెూం మంత్రి కార్యక్రమం

[illegible]

23—9—57

[illegible]

24—9—57

[illegible]

25—9—57

[illegible]

రాష్ట్ర వైద్యశాఖాధిపతి

[illegible]

లారీల ఓవర్ స్పీడు నిరోధం

[illegible]

రోటరీ డిన్నరు

[illegible]

అవీ—ఇవీ

[illegible]

క్షయానుపత్రి బయట రోగులకు గదులు

[illegible]

బజారు ధరలు

[illegible]	పుట్టి 1 కి	300.0.0
జి. బి. 24	,,	310.0.0
కేసరి	,,	240.0.0
[illegible]	,,	235.0.0
తెల్లకేసరి (కొత్తవి)	,,	230.0.0
రాగులు	,,	320.0.0
[illegible]	,,	410.0.0
[illegible] 160 [illegible]		44.0.0

[illegible] 0—10—0 [illegible]

నిటవుట్టం

[illegible]	2. 2	[illegible]
[illegible]	2. 2	[illegible]
[illegible]	12. 8	[illegible]
[illegible]	17. 3	[illegible]
[illegible]	5. 1	[illegible]

హైదరాబాదు లేఖ

[illegible]

పట్నం పట్టాభిరామిరెడ్డి అండ్ సన్

టింబరు అండ్ కంట్రీవుడ్ ట్రేడర్సు

కాంట్రాక్టర్సు అండ్ ఫర్నిచరు డీలర్సు

శ్రీ వినాయక 'సా' మిల్లు

[illegible] : : నెల్లూరు

[illegible]

కాకినాడ సబ్ కోర్టులో

S. C. 493 of 53. E. P. 144 of 56.

[illegible] 25—9—57 [illegible] 11 [illegible] ... రూ. 1300/- [illegible]

—[illegible] సీతారామయ్య, అడ్వకేటు.

శుభ సందేశం

[illegible]

శ్రీ మారుతి R.C.C. [illegible]

సిమెంటు కాంక్రీటు విషన్ పైపులు

[illegible]

Sri Krishna

Technical Institute

[illegible] Street,

NELLORE.

* * *

Expert Coaching in Typewriting

&

Shorthand

PROVISION FOR LADIES ALSO

LEGAL NOTICE

Sub Court, Chittor.

O. S. No. 10. of 1957

D. Rbjagopal Naidu —Plaintiff

Gopal Naidu, son of K. Chennakesavulu Naidu, Kothapeta, Palamaner. —3rd Defendent.

Notice to the third Defendant

Take notice that the above suit has been filed by the plaintiff against you and others for the recovery of Rs. 5,850/— with further interest and costs and this sum is due under to promissory notes and that the said suit is posted to 25—9—1957. If you fail to appear on that date and urge your objections if any, you will be set exparte.

—N. Ramanatha Iyer,

Advocate for plaintiff.

కర్నూలు జిల్లాకోర్టులో

O. P. No. 7 of 1957.

[illegible] 16—9—57 [illegible] 10 [illegible]

చిత్తూరు సబ్‌జడ్జివారి కోర్టులో

O. S. 23 of 52. E. P. 83 of 56.

—(D. H.)

—(J. D.)

[illegible]

ఒంగోలు సబ్‌జడ్జి కోర్టులో

S. C. No. 75 of 1957.

[illegible]

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 185 of 44. E. P. 76 of 57.

[illegible] 30—9—57 [illegible]

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

M. S. C. 5122 of 51. E. P. 152 of 56.

[illegible] 16—9—57 [illegible] రూ. 1500/- [illegible]

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 300 of 51. E. P. 187 of 57.

[illegible] 21—10—1957 [illegible] 11 [illegible]

గుడివాడ డి. ము. కోర్టులో

S.C.O.S. 304 of 43. E. P. 493 of 55

[illegible]

అన్ని రకముల
ఇనుపసామానులు
పెయింటు-వార్నిషులు
దొరకుచోటు:-
శ్రీ వెంకటేశ్వరా హార్డువేర్ స్టోర్సు
ప్రొప్రైటర్: యస్. రామయ్య
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడ పనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

పక్షవాతానికి
PARALYSIS CURE (Regd.)
(Trade Mark No. 154754)
మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి మిమ్ముల విముక్తి చేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వారంమందు 8-12-0
డాక్టరు బొమ్మా జితేంద్ర
నెల్లూరు

స్థిరాస్థి వేలం

★

కావలి సబ్ కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్ కోర్టు అసలు నెం. 102/54 రు
ఇ. పి. నెం. 31/57 రు.

కొల్లూరి వెంకటేశ్వర్లు - సాకిన్, ముప్పవరం మజరా - కొత్తమిట్టపాలెం - కందుకూరు తాలూకా ... —వాది.

(1) చల్లా వెంకటేశ్వర్లు (2) చల్లా రామమ్మ ... —ప్రతివాదులు.

యీక్రింది పట్టిదాఖలా ప్రతివాదుల తా॥ స్థిరాస్థిని 14-10-1957 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట వేలము వేయబడును.

— ఆస్థి పట్టి —

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తా॥ కందుకూరు సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన ముప్పవరం (కొండపి) గ్రామములో:-

(1) 1, 2 ప్రతివాదులకు హక్కుఅనుభవంగల కొరుమెట్ట కొల్లూరు కొండయ్య చేను నెం 326 రు పట్టా సర్వే నెం. 397/1 రు, యం 1-96 ట్లు పాట రూ. 600/- లు.

(2) డిటో గ్రామంలో మామిళ్లపల్లివారి వృత్తి రహితట్టు చేను కొరుమెట్ట నెం. 372 రు పట్టా సర్వే నెం 440 రు యం 7-1 టులో యం 1-75½ సెంట్లుకుహద్దులు:-[తూ] బొడ్డపాటి వెంకట నరసు భూమి [ద] బత్తుల కోటయ్య, శేటు చల్లా పున్నయ్యగారల జాయింటులో వుండే ఒ.వ అయిటంభూమి [ప] పర్యాకు డొంక [ఉ] చల్లా బ్రహ్మయ్యగారిచేను, యీహద్దుల లోని యం 1-75½ ట్లు. పాట రూ. 900/- లు.

(3) డిటో గ్రామంలో ముప్పరాజు వెంకట నరసు తా॥ కొన్నచేను నెం 72 రు పట్టా సర్వే నెం 440 రు యం 7-1 టులో యం 0-87¾ ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] చల్లా బ్రహ్మయ్య భూమి [ద] మన్నగాల యల్లమంద భూమి [ప] డొంక [ఉ] 2.వ అయిటంభూమి. పాట రూ. 600/-

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాది అడ్వకేటు.

చిత్రసమీక్ష: ఒక అభిప్రాయం

ప్యాసా

*** గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు ***

ప్యాసా హిందీ చిత్రం ఒక కవి జీవితానికి సంబంధించినది. యీ కవి జీవితము విషాదము గాధ విషాదము. ప్యాసా చిత్రంలో చూపిన కవిజీవితము, మన హిందూ దేశంలో పెక్కుకవుల జీవితాల ప్రతిరూపము. కోటాను కోట్ల ప్రజానీకంతో నిండిన మన ప్రపంచంలో కవులు, గాయకులు, యితర కళాకారులు చాలా అరుదు. అందులోనూ ప్రతిభావంతులు మరీ అరుదు. యీ కొద్దిమంది మేధావంతులైన కవులు, కళాకారులు ఏకోణం నుంచి పోషణ, ప్రోత్సాహమూ లేక నివురు గప్పిన నిప్పుల్లాగా మారుమూలల అణగి, మణగి తమ ఆశయాలను అందుకోలేక, కవితా దాహం తీర్చుకోలేక అవస్థలను గురౌతున్నారు. ఒకానొక కవి దినములతరబడి తిండి లేక జవసత్వాలుడిగి, అంతిమ శ్వాసలో తన ఆశయాలను కలవరిస్తూ ఆత్మార్పణం చేసుకుంటున్నాడంటే ముక్కుమీద వేలు వేసుకోనవసరంలేదు.

ఒక కవి తన జీవిత ఆశయాన్ని నెరవేర్చుకోవటమే అవసరమని అవకాశంకోసం ప్రాకులాడుతూవుంటే - తోటి స్నేహితులు కొందరైనా చేయూత నివ్వక, మీదు మిక్కిలి తమ ధనాన్ని యీ కవి ఎదుటే తమ కామ వాంఛ తీర్చుకోను కన్యలకోసం వినియోగిస్తారు. మంచిని కాపాడటమటుంచి చెడ్డను ప్రోత్సహించే సంఘం సరసరి, కవిత్వం అట్టడుక్కు దిగజారిపోయిన యీ కాలంలో ఏ కొద్దిమంది మేధావి కవులను కనికరించలేని కసాయిద్ లోకం!

వీటన్నిటి సమ్మేళనమే గురుదత్తు నిర్మించిన "ప్యాసా" చిత్రం.

విజయ్ ఒక కవి. అతని కవిత్వం హిమవత్పర్వతమంత ఉన్నతం. యీకవిత్వాన్ని ఆదరించను మంచుకొండల్లాంటి ఏ హృదయమూ యీచౌకబారు లోకంలో కనుపించలేదు. కడకు తన అన్నగూడా తనను యింటినుంచి గెంటేశాడు. విజయ్ వ్రాసిన కవిత్వపుచిత్తు ప్రతుల్ని చిల్లర అంగటికి వేశాడు అన్న. వాటిని సంపాదించుకోను విజయ్ అంగటికి పోతాడు. అంతకుముందే వాటిని ఒక యువతి తీసుకపోయిందని తెలుసుకుంటాడు. ఒకరోజు పార్కులో ఒక యువతి విజయ్ వ్రాసిన గేయాన్ని కమ్మగా పాడుతూ వుంటుంది. ఆమె ఒక వేశ్య- గులాబ్. విజయ్ ఆమెను కలుసుకుంటాడు. ఆమెకు విజయ్ మీద ప్రేమానురాగాలు కలిగాయి.

విజయ్ ఒక పబ్లిషరు దగ్గర ఉద్యోగం సంపాదిస్తాడు యితని గేయాలన్నీ అచ్చు వేయనంగీకరిస్తాడు. కాని-తనభార్యకు విజయ్‌కు, కాలేజీ రోజుల్లో స్నేహముందని వారి ప్రవర్తనలో తెలుసుకున్నాక - ఆ పబ్లిషరు అతని గేయాలు అచ్చువేయ నిరాకరించుటయేగాక విజయ్‌ను ఉద్యోగమునుంచి తొలగించియింటికి పంపుతాడు. అదే సమయానికి విజయ్‌తల్లి చనిపోయినవార్త వినిపిస్తుంది. యీ చిన్న తలకు ఒక్కసారిగా ఒప్పుగాదు. అప్పుడప్పుడూ అనేక పెద్ద తలనొప్పులు ఒక్కసారిగా వస్తాయి. దాంతో విజయ్ పిచ్చెత్తినవాడౌతాడు. పెద్ద స్నేహితంలో- ఒక వేశ్యాగృహంలో తప్పత్రాగుతాడు. కడకు ఆత్మహత్య చేసుకోను నిశ్చయించుకొని పట్టాలపైకి పోతాడు. దారిలో ఒక బిచ్చగాడు చలికి వణుకుతూవుంటే తనకోటు అతనికిచ్చి వెళ్ళిపోతుంటాడు. యీబిచ్చగాడు విజయ్‌ను వెంటాడుతాడు. యిద్దరూ రైలుకమ్ములమీద పోతూవుంటారు. రైలు వీరిమీదికి వస్తూవుంది. బిచ్చగాడి కాలు రైలు కమ్ములమధ్య చిక్కుకుంటుంది. అతన్ని రక్షించను విజయ్ ప్రయత్నిస్తాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. రైలు క్రింద బిచ్చగాడు చచ్చాడు. విజయ్ హాస్పిటలు చేరుకున్నాడు. బిచ్చగాడు తొడుక్కున్న కోటు విజయ్‌దికావటంవల్ల, విజయ్ చచ్చిపోయినాడని పత్రికలు ప్రకటించాయి. గులాబ్ కృంగిపోయింది. విజయ్‌పట్ల తన ప్రేమను చాటను, తన సర్వస్వము వినియోగించి విజయ్ వ్రాసిన గేయాలన్నిటిని అచ్చువేయించింది గులాబ్. విజయ్ కవిత్వం చేతుల మీద వెలపోయింది. ప్రతి ఒక్కరూ విజయ్ వ్రాసిన గేయాలకోసం ప్రాకులాడారు. అవకాశమున్న ప్రతిఒక్కరూ అతని కవిత్వపు విలువను అపహరించ జూచారు.

యీ మహాకవి స్మారక సభకు ఆహ్వానింపబడినారు. యీ స్మారక సభలో విజయ్ ప్రత్యక్షమై అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించాడు. విజయ్ వ్యతిరేకులంతా, అతను విజయ్ కాదని ఏకకంఠంతో అరిచారు. అతన్ని తన్ని తరిమారు. యీ కసాయిలోకం తన కవితామేధస్సులో ఒక్క మధుకణాన్ని అపహరించారే గాని, యింకేమీ గాదని తాను 'విజయ్'ని కాదని ఒప్పుకొని వెళ్ళిపోతాడు విజయ్. జీవితంలో కాకతాళీయంగా తప్పదారి తొక్కినా, వేశ్యయైనా గులాబ్ నీతి వంతురాలని, హృదయంగల వ్యక్తని, ఆమెను చేరుతున్నాడు విజయ్.

ఈ చక్కని యితివృత్తంతో గురుదత్ ప్యాసా చిత్రాన్ని - ప్రజామన్ననల నందుకొనేటట్టు నిర్మించాడు. మానవ హృదయపు లోతు ఎంతో చెప్పలేము. అందులోనూ, యీ కవితాఆదరణలో మానవ హృదయపు లోతు యింకా ఎక్కువ. అంత దూరం మానవహృదయపు లోతుకు పోయి మానవత్వాన్ని మేల్కొలిపే సంఘటనలు, చిత్రములో శీఘ్రగమనము వుండి వుంటే చిత్రం యింకా ఎంతగానో రాణించేది. కవి తన ఆశయసిద్ధి కోసం సాగించే సమరాన్ని, అందుకు భిన్న చూపుగా యీ లోకం పూనే మార్గాన్ని, ముచ్చటైన పేని యిది మరుకైన కమ్మీ అంటూ ప్రేక్షక హృదయాల ముందు నిల్పినాడు గురుదత్. కాని ఆ కమ్మీతో మానవ హృదయం మీద 'చెర్నా' కాది, బొట బొటా రక్తకన్నీరు కారునట్లు చేసివుంటె, కవితా ప్రపంచానికి మరింత ఎక్కువ సేవచేసి వుండేవాడు గురుదత్!

యీ చిత్రానికి నిర్మాత, దర్శకుడు, హీరో గురుదత్. యీ మూడింటిలోనూ గురుదత్ మంచి స్థాయినందుకున్నాడు. గులాబ్‌గా వహీదా చాలా చక్కగా నటించింది. కెమరామెన్ యీమె మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధతో వివిధ కోణాలలో ఆకర్షణీయంగా రూపొందించాడు. యిప్పటి వరకు వహీదా నటించిన తెలుగు హిందీ చిత్రాలకంటే, యీ చిత్రంలో చాలా మెరుగనిపించింది. చిత్రంలో కంతా చెప్పుకో తగింది వహీదా నటనలో క్రొత్తదనం. యీ చిత్రంతో యీమె హిందీ చిత్రసీమలో ఉన్నతస్థానమందుకున్నదని చెప్పొచ్చు. పబ్లిషర్‌గా రహమాన్, అతని భార్యగా మాలా సిన్హా నటన ఉత్తమనిపించారు. జానీవాకర్ హాస్య ధోరణి సౌమ్యంగా వుంది.

పాటలు బాగున్నాయి. కాని సంగీతంలో ప్రత్యేకత కనిపించటం లేదు.

—

గండవరం హైస్కూలు

(5 పేజీ తరువాయి)

ఎవరూ చికిత్స చేయలేక పోతున్నారు. స్కూల్ ఫైనల్ చదువుతున్నవారు యిటు సుమాస్తాలుగా కాని, అటు వ్యవసాయమునకు కానీ పనికిరాకుండా పోతున్నారన్నారు. 10 సంవత్సరాల చదువు జరిగిన తర్వాతకూడ కనీసం తెలుగులో కొద్ది ప్రావీణ్యంకూడ లేక పోతున్నదనీ, కావున విద్యావిధానంగురించి పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం కలదన్నారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు వెంకటసుబ్రమణ్యంగారు చెప్పిన వైర్యంతో, హృదయాంతరాళమునుండి చెప్పిన విషయాలను మనం ఆత్మపరీక్ష చేసుకోవలసి వుందన్నారు. ప్రియూనివర్శిటీవంటి ప్రయోగాలను త్వరపడి చేశారనీ, దీని సాధకబాధకాలను ఆలోచించి, అనుభవంద్వారా సవరింపులు, సవరింపులు చేసుకోవలసి వుందన్నారు.

అట్లనే ప్రాథమిక విద్యలోకూడ ప్రమాణం పడిపోయిందనిచెప్పా, అందువల్లనే బేసియంటల్ స్కూల్సు పెట్టవలసి వచ్చిందన్నారు. నెల్లూరు మున్సిపాలిటీలో ఒక బేసియంటల్ స్కూలును పెట్టమని శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారిని కోరారు. విద్యాప్రమాణమును పెంచుటకు ఉపాధ్యాయులు బాధ్యత వహించాలని కోరారు. అత్యరాశ్యాపం పెంపొందించుకొని హాస్టలుగాగ్రాడ్యుయేట్ విద్యవరకు మనకొన్ని సమస్య లున్నవనీ, వీటిని సమీక్షించి పరిష్కరించుకోవలని యున్నదన్నారు. స్కూళ్ళసంఖ్యను పెంచేదానికంటే, వున్నవాటిని చక్కబరచుకోవడం అవసరమన్నారు.

తర్వాత రాష్ట్రీ ఆర్థిక పరిస్థితిని సమీక్షించుతూ, అది చిక్కైనా, జటిలమైన సమస్యగా ఏర్పడిందనీ, మనం పెట్టదగిన దానికంటె హెచ్చుగా ఖర్చు పెడుతున్నామనీ, మన రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆర్థిక స్తోమతను చక్కబరచుకోవలసిన అవసరం కలదన్నారు. అందుకు ధైర్యం చేసి కొన్ని పన్నులు వేయకతప్పదన్నారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ తూమాటి మల్లారెడ్డి తదితర సభ్యుల కృషిని అభినందించారు. శ్రీ. శ్రే. మన్నూరు రమణమ్మ ఔదార్యమును ప్రశంసించారు. హైస్కూలు దినదినాభివృద్ధి గాంచాలని ఆశీర్వదించారు.

శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డిగారి వందన సమర్పణంతో, వినోద కార్యక్రమానంతరం సభ ముగిసినది.

ఆ రాత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి గౌరవార్థం శ్రీ తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు విందుచేశారు.

—— —మా. వి.

ఉషా మిషను

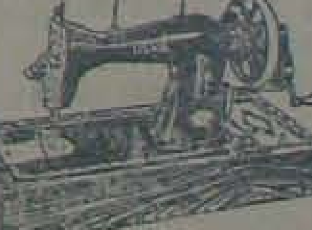

ఇప్పటివరకు కొన్నవారు ఉషా మిషను ప్రతి యింటను - ప్రతిషాపులలోను వుండదగినదని చెప్పుచున్నారు. గాన ఉషా మిషన్లు కొనుడు. 2 సం॥ల వరకూ ఏలాటి రిపేరువచ్చినా ఉచితముగా కంపెనీ వారు చేసియిచ్చెదరు.

లింకన్స్టేటుమాడల్	రూ. 270/-
స్టైబర్‌మాడల్	245/-
సాదామాడల్	220/-
చేతికుట్టుమిషన్ (కవరుతో)	185/-

యం. డి. జాఫర్ అండ్ సన్సు
చిన్నబజారు - నెల్లూరు

డా॥ గోపాలరెడ్డి, డా॥ గోవిందరాజులు నాయుడుగార్లకు గూడూరులో పౌరసన్మానం

ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు, 5 తేదీ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో గూడూరు విచ్చేశారు. ఆ రైలులో సహకార శాఖామంత్రి శ్రీ మెహిదీ నవాజ్ జంగ్ బహదూర్ గూడా వచ్చారు. స్టేషనులో ఛైర్మన్ శ్రీ పిద్దయ్యనాయుడు, "షా" అధిపతి శ్రీ నాగినేని వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, శ్రీ పెళ్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ మనుబోలు రంగారెడ్డి ప్రభృతులు మంత్రులకు స్వాగతమిచ్చి, పుష్పమాలాలంకృతులను గావించారు. పిదప ఆర్థికమంత్రిగారు రహదారి బంగళాకు, సహకారమంత్రిగారు వెంకటగిరికి పోయారు.

సాయంకాలం ఎస్. ఆర్. ఏ. టాకీసు హాలులో శ్రీ గోపాలరెడ్డి, తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయవుపాధ్యక్షులు శ్రీ గోవిందరాజులు నాయుడుగారలకు గూడూరు మునిసిపాలిటీ పౌరసన్మానం జరిపింది.

మంత్రిగారికి విజ్ఞాపన పత్రం

గౌరవనీయ మంత్రి డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి గారికి ఛైర్మన్ శ్రీ పిద్దయ్యనాయుడుగారు సమర్పించిన విజ్ఞాపన పత్రంలో పట్టణ మంచినీటి, మురుగునీటి సౌకర్యాలు మున్నగు విషయాలు నివేదించబడినవి. 1931 లో 7 వేల జనాభాకు సరిపోవునట్లుగా 18 కుళాయిలు మాత్రం ఏర్పరుపబడినవని; నేడు పట్టణ జన సంఖ్య 22 వేలకు పెరిగి, నగరము దినదినాభివృద్ధి నొందుతూ, నీటి కాటకము అధికముగ నున్నదని, కావున 8 లక్షల 20 వేల రూపాయల ఖర్చుతో తయారై, ప్రభుత్వ అంగీకారంగూడా పొందిన జలప్రణాళికను తక్షణం ఆమోదించ వలసినదిగాను; మురుగునీటి సౌకర్యమును కల్గించవలసినదిగాను; టవును లోని ప్రభుత్వ భూమిని మునిసిపాలిటీ స్వాధీనం చేయవలసినదిగాను; వ్యాపార పరిమాణమును బట్టి లైసెన్సు ఫీజు నిర్ణయించ వలసిందిగాను కోరబడింది.

విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షునికి స్వాగత పత్రము

తర్వాత విద్యారంగంలో వారి సేవను ప్రశంసిస్తూ, గూడూరు కళాశాల స్థాపనకు చేయూత నొసగుమని అభ్యర్థిస్తూ, తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయ వైస్‌ఛాన్సలర్ శ్రీ యస్. గోవిందరాజులనాయుడు గారికిగూడా స్వాగత పత్రము సమర్పించబడింది.

శ్రీ గోవిందరాజులునాయుడు

శ్రీ గోవిందరాజులు నాయుడుగారు సన్మానానికి కృతజ్ఞత తెల్పుతూ, అమెరికాలోవలె, మనదేశంలోగూడా ప్రభుత్వ గ్రాంట్లమీద ఆధారపడకుండ విద్యాలయాలను నిర్వహించాలన్నారు. గూడూరులో కళాశాల స్థాపించాలనేకోర్కె న్యాయమైనదని, ఇది పౌరుల సంపూర్ణ సహకారాలతో విజయవంతం కావలసివున్నదని, దీనికి తాము సహాయపడగలమని చెప్తూ, పిల్లలను సక్రమ పద్ధతులలో తీసుకరాగలరనే నమ్మకంగల అనుభవజ్ఞులను అధ్యాపకులుగా ఎన్నుకోవలసిందిగా సూచించారు. భక్తవత్సలం (?) కాలేజి భవనానికి ప్రభుత్వం 75 వేల రూపాయలు గ్రాంటు యిస్తుందని, ఆర్థిక మంత్రిగారి సహాయం అత్యవసరమని, అందుకై కృషి చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

తర్వాత గోపాలరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, యీ నాడు యింత రమణీయంగావున్న యీ పట్టణం, తన చిన్నతనంలో హైస్కూలుగూడా లేకుండావుండినదని, తనకు తెలిసినతర్వాతనే మైకా వ్యాపారంతో పర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందిందని అన్నారు. గూడూరులో ప్రభుత్వ పింగాణి, గ్లాసు ఫ్యాక్టరీ లుండడం, మైనింగు ఇన్‌స్టిట్యూటు క్రొత్తగా నెలకొల్పబడడం విశేషమన్నారు. గూడూరువదాన్యుల సహకారంతో, విద్యావిషయాల్లో 36 సంవత్సరాల అనుభవంతో ఆరితేరిన ప్రముఖ వైస్‌ఛాన్సలర్ శ్రీ గోవిందరాజులనాయుడుగారి అపూర్వ సలహాతో రానున్న జూన్‌లో కళాశాల స్థాపన జరగగలదని ఆశాభావిస్తున్నానన్నారు. యుద్ధానంతరం చాల కాలేజీలొచ్చాయని, రెండుమూడు నెలల్లో చాల యిబ్బందులకు గురయ్యాయని, ప్రయివేటు కాలేజీలలో అధికారంకోసం కొన్ని వివాదాలు రావడం తాను చూస్తున్నానని, అనుభవజ్ఞులైన గోవిందరాజుల నాయుడుగారి సలహాతో పటిష్టమైన పద్ధతులతో, నిర్మాణాత్మకంగా గూడూరు కాలేజీ కమిటీవారు కృషి చేయాలని సలహాయిచ్చారు.

మునిసిపాలిటీవారి కోర్కెలను ప్రస్తావించి, నీటిసరఫరా స్కీము సాధ్యమైనంత త్వరగా అమలు జరుగుటకు తాను కృషిచేస్తానని; మురుగునీటి ప్రణాళిక కొంచం ముందు వెనుకలతో మంజూరు కాగలదని; ప్రభుత్వ అస్తి ఎకాఎకి మునిసిపాలిటీ చేతిలో పెట్టడం అంత మంచిపని కాదనుకుంటున్నానని, యీ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నదని; మైకా వ్యాపారుల లైసెన్సు ఫీజు విషయం జిల్లా కలెక్టరుగారి సిఫారసుపై ప్రభుత్వం పరిశీలించ వలసి వున్నదని నుడివిరి.

"పన్నులు లేకుండా పనులు జరుగవు" కాబట్టి, ఆదాయాభివృద్ధికి కృషిచేస్తున్న మునిసిపాలిటీ నభినందిస్తూ, సరైన, గాంభీర్యమైన సాంప్రదాయాలను నెలకొల్పుతూ పాలనచేయవలసిందిగా మునిసిపల్ అధిపతులకు సలహాయిచ్చారు.

—మా. గూ. వి.

పల్లెలు

వాకాడు ప్రారంభోత్సవం

యస్. ఏ. యల్. సి. ఇ. యఫ్. హైస్కూలు నూతన భవనముల ప్రారంభోత్సవము, అనంతపూర్ డివిజనల్ యిన్‌స్పెక్టరు శ్రీ యం. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిచే 6 తేది జరుపబడినది. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభకు రిటైర్డు డివిజనల్ యిన్‌స్పెక్టరు శ్రీ సి. పిచ్చు రామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ పి. జాన్ వివేకంగారు నివేదిక సమర్పించారు. తర్వాత శ్రీ నాగేశ్వరరావు గారుపన్యసిస్తూ బాలికల, తన మన విచక్షణలేని శిక్షణ నొసంగి, ధర్మవత్సలతను పెంపొందచేయుట్కు యిట్టి బోర్డింగు వసతులుగల పాఠశాలలు సాధ్యమని, అందువల్ల యిట్టి సంస్థలమీద ఇంకా ప్రత్యేకాభిమానము కలిగుంటూ, ఈ స్కూలు నిర్వాహకులను అభినందించారు. ఘంటసాలవాడి

చిరుతపులి సంహారం

కొండగుంట అడవిలో

కొండగుంట రిజర్వు ఫారెస్టులో వుంటూ, చుట్టుప్రక్క గ్రామాలలో పశువులను పొట్టబెట్టుకుంటూ, రైతులకు తీరని నష్టము కల్గించుచుండిన 6½ అడుగుల పొడవు, 2 అడుగుల ఎత్తుగల చిరుతపులిని అసిస్టెంటు స్టేషన్‌మాస్టర్ శ్రీ యం. యస్. శెట్టిగారు 4 తేదిరాత్రి తుపాకితో కాల్చి చంపిరి. దీనివల్ల ఈ ప్రాంత రైతులకు భయం తీరిపోయింది. శెట్టిగారికి మా కృతజ్ఞత.

—రా. వెం. సుబ్బయ్య.

హైస్కూలు హెడ్మాష్టరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు మాట్లాడుతూ విద్య విషయంలో మన రాష్ట్రం అన్ని రాష్ట్రాలకంటె వెనుకబడియున్నదని, విద్యాభివృద్ధికి తగు కృషి సలుపవలెనని నుడివిరి. అధ్యక్షులు ఆధ్యాత్మిక విద్యకు, లౌకిక విద్యకు గల సంబంధమును స్పష్టపరచి, ప్రతివిద్యార్థి తన్ను తానెరిగి సోదర మానవులకు సేవచేసి, దేశాన్నత్యమునకు దోహద మివ్వవలెనని హితబోధ చేసిరి. హైస్కూలు పారధి శ్రీ ఎన్. బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వందన సమర్పణంతో, వ్యాయామ వినోద కార్యక్రమములతో సమావేశం ముగిసింది. —నేలటూరు వెంకటాచారి

* * *

దుత్తలూరు శిబిరము

ఉదయగిరి జాతీయ విస్తరణ సేవాకేంద్రం ఆధ్వర్యమున గత మాసాంతమున విశిష్ట గ్రామ నాయకుల శిక్షణశిబిరం, 40 మంది విద్యార్థులతో విజయవంతంగా జరిగింది. కావలి డిప్టీ కలెక్టరు శ్రీ కె. వెంకటచలం గారు శిబిర ప్రారంభోత్సవం జరిపిరి. శాసన సభ్యుడు శ్రీ మౌలాసాహెబు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు, పశుపోషణ, సహకార సంఘములు మున్నగు విషయములపై ఉపన్యాసములు, ప్రత్యక్ష ప్రదర్శనములు జరిగినవి.

ముదివర్తిపాళెం వార్షికోత్సవం

బోర్డు మిడిలిస్కూలు సారస్వత సంఘ వార్షికోత్సవం శ్రీ కొండూరు వెంకటరెడ్డి గారి అధ్యక్షత న 7 తేది జరిగింది. శ్రీ పాటూరు శ్రీనివాసులుగా రుపన్యసించిరి. హెడ్మాష్టరు శ్రీ టి. రాఘవరావుగారు పాఠశాల ప్రారంభాభివృద్ధులను గూర్చి నివేదించిరి. —సి. వి.

* * *

జువ్వలదిన్నె గ్రంధాలయం

గ్రంథాలయ నిర్మాణమును గూర్చి, 1 తేది రాత్రి శ్రీ మంగమూరు కృష్ణమూర్తిగారు అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శ్రీ దావరి వెంకయ్య ప్రభృతులు గ్రంధాలయాభివృద్ధికి గ్రామస్థుల సహాయాన్నర్థించిరి. త్యాగమూర్తి పొట్టిశ్రీరాములు స్వగ్రామమైన జువ్వలదిన్నెలో వారి పేరుతోనే గ్రంథాలయాన్ని నెలకొల్పుతూ, గ్రంధాలయసంఘానికి శ్రీ మున్నం వెంకారెడ్డి గారిని అధ్యక్షులుగా, శ్రీయుతులు మైలవరం చంగల్రాయశర్మ, దావరి వెంకయ్యగార్లను కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకుంటూ తీర్మానించబడింది. —షేక్ రహంతుల్లా.

బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు

(5 వ పేజీ కొరవ)

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం రూరల్ బ్యాంకు పాలకవర్గంగా యీక్రిందివారిని, మూడేండ్లవరకు, సహకార సంఘాల రిజిష్ట్రారు నియమించారు.

అధ్యక్షులు: శ్రీ మేనకూరు బలరామరెడ్డి; ఉపాధ్యక్షులు: శ్రీ పందిపాటి రామచంద్రారెడ్డి; డైరెక్టరులు: శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, బెజవాడ రామరెడ్డి, వాకాటి పెంచలరెడ్డి (ఇస్కపాళెం), కినుపూరు సుందరరామరెడ్డి (రేబాల), పొన్నాల వెంకురెడ్డి (పాటూరు), పాలిచర్ల కోదండరామరెడ్డి (దామరమడుగు), ఇనవాక లక్ష్మారెడ్డి (ఎల్లాయపాళెం), మిట్టనొల్ల చిన పెంచలయ్య, అత్రి పల్లి సుందరరామరెడ్డి (బుచ్చిరెడ్డిపాళెం).

• • •

ఈ బ్యాంకు ఆపరేషన్ ఏరియాలో 9 గ్రామాలు- 1. బుచ్చిరెడ్డిపాళెం, 2. పల్లప్రోలు, 3. ఇస్కపాళెం, 4. రేబాల, 5. నాగమాంబాపురం, 6. కొండూరుపాళెం, 7. పాటూరు, 8. దామరమడుగు, 9. ఎల్లాయపాళెం చేరియున్నవి. ఇవన్నీ ముఖ్యగ్రామం బుచ్చిరెడ్డి పాళెమునకు 5 మైళ్ళలోపుగా వున్నట్టివే.

బ్యాంకు ప్రారంభోత్సవం నాటికి, 100 ప్రమోటరులు బ్యాంకులో చేరిరి. వారు రు. 50,980 లు షేరుధనం చెల్లించియున్నారు. ఇప్పటి కప్పుడు ఈ బ్యాంకులో రు. 50 వేలు ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు కట్టబడినవి.

పీటిని బట్టిచూడగా, బుచ్చిరూరల్ బ్యాంకు విజయవంతంగా పనిచేయగలదని తెలుపవుచున్నది. శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారి నిర్విరామ కృషి ఫలించ గలదని విశదమవుచున్నది. —మా. వి.

వసంత కుసుమాకరము: అతిమూత్రము - మధుమేహ వ్యాధులను పోగొట్టి, శరీరమునకు బల వీర్యములను వృద్ధి పరచును. తులం రూ. 25/- లు.
పూర్ణచంద్రోదయము: నరముల బలహీనత, అత్యుష్ణమును పోగొట్టి, వీర్యవృద్ధిని బలమును, తేజస్సును కలిగించును. తులం రూ. 20/- లు.
మావద్ద ప్రశస్తములైన ఆయుర్వేద ఔషధములన్నియు
సరసమైన ధరలకు లభించును
శ్రీ ధన్వంతరి ఆయుర్వేద సదనము
ట్రంకురోడ్డు - - - నెల్లూరు

నెల్లూరు ఎక్స్ రే - హోమ్
(బృందావనము పోస్టుఆఫీసు దగ్గర)
203, గోటూరివారి వీధి - బృందావనం - నెల్లూరు
ఇచ్చట ఎక్స్ - రే పటములు చక్కగా తీసియివ్వబడును

కాకినాడ అ॥ సదార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

S. C. 551 of 53. E. P. 555 of 56.

జటుపల్లి పర్వతాలు—వాది—D. H.

మాకినేని బుచ్చివెంకయ్య—ప్రతివాది—J. D.

యీ కేసులో వాదికి ప్రతివాది యివ్వ వలసిన డిక్రీబాకీ నిమిత్తం యీ క్రింది వ్రాయబడిన స్థిరాస్తి పబ్లిక్ వేలం 18-9-57 తేది పగలు 11 గం॥కు వేలము వేయుదురు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ... కలుపుకొని చేరిన కాకరాపల్లి గ్రామం తా॥ తాటియాకుల మిద్దెయింటికి హద్దులు:- 1.వ ప్రతి [తూ] తాడేపల్లి వెంకన్న తా॥ స్థలం x. 20 లు [ప] కేలుగుంట సోమరాజు తా॥ ఇల్లు, స్థలం కొంతమేర, పాలూరి గంగాధరుడు ఇంటిగోడ x. 20 [ఉ] పాలూరి గంగాధరుడు ఖాళీస్థలం x. 10 [ద] రాజమార్గం కొంతమేర - రామకోవిల కొంతమేర x. 10 లు. పదరు హద్దుల మధ్య స్థలము, తాటియాకుల మిద్దెయిల్లు, ద్వారబంధములు వగైరా సహా, షరాయిపాట రూ. 100/-.

2.వ ప్రతి డిటో డిటో డిటో తాలూకు నివేశన స్థలంకు హద్దులు:- [తూ] మాతిగట్టు మల్లారావుస్థలం x. 20 లు [ప] రాజమార్గం x. 20 లు [ఉ] రాజమార్గం x. 20 లు [ద] సంపెగ తోగులు యిల్లు - స్థలం x. 10 లు. షరాయిపాట రూ. 100/- లు.

—మూదుంబ లక్ష్మణాచార్యులు—అడ్వకేటు.

సంతృప్తిని - సౌందర్యాన్నీ రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరానికి రూ 6-50 న. పై.

అర్ధ సంవత్సరానికి రూ 3-50 న. పై.

విడి ప్రతి 13 నయాపైసలు

సహకార వ్యవసాయం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

వారు కారు మా రైతులు. సహకార వ్యవసాయ విధానాన్ని ప్రతిఘటించి తీరుతాం.

నా మిత్రులు శ్రీనుపాని చెప్పినదానిని నేను మరల వ్యాఖ్యానం చేయడం అనవసరం. ఆయన చెప్పినదానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈనాడున్న రైతుస్వామ్యంతో కూడిన రైతాంగ వ్యవస్థయే మనకు సర్వవిధాల తగినదని మాత్రం చెప్పదలచినాను. జాతి యుశ్రేయస్సుదృష్ట్యా సహకార వ్యవసాయం వాంఛనీయం కానేరదు. రాష్ట్రపతి భవనంలో కూర్చొని పంచవర్ష ప్రణాళికను దిద్దేపెద్దలకు, మంత్రులకు ఈ సహకార వ్యవసాయంపై ఇంత మోజు ఎందుకు పుట్టిందో అర్థంకావటం లేదు. పంచవర్ష ప్రణాళికలు జయప్రదం కావటానికి, జాతీయాభ్యుదయానికి రైతుస్వామ్యమే బహుధా అనుసరణీయము.

భారత గ్రామీణ ప్రజాసంఘాల సమాఖ్య తరపున, భారత కిసాన్ సమ్మేళన్ తరఫున, దేశాభ్యుదయ సాధనకు దేశవ్యాపితమయిన, బలీయమైన ఒక మహోద్యమాన్ని సాగించదలచినాము అదియే ఇంగ్లీషులో four P's campaign. రైతులను అర్థిస్తూ, రైతులు తమ్ము తాము అర్థించుకొంటూ, అధికోత్పత్తి చేస్తూ జాతీయ సంపదను పెంపొందిస్తూ, నిరంకుశత్వాన్ని పచ్చతోరణంగా చేయడం. "రైతాంగ సోదరీ సోదరులారా! అధికాహారోత్పత్తి చేయండి; దేశసంపదను పెంచండి; ప్రభుత్వ పీఠాలపై తిష్టవేసిన అధికార పిపాసుల కర్కశత్వంనుండి మిమ్ములను రక్షించుకొని దేశాన్ని కూడా కాపాడండి" ఇదియే నేను సాగించనున్న ఉద్యమస్వభావము; ఇందుకు ఎల్లర సహకారాన్ని ఆహ్వానిస్తున్నాను.

1942లో అధికాహారోత్పత్తి ఉద్యమాన్ని సాగించి ప్రభుత్వ సహకారాన్ని కోరినాను. ఈ ప్రభుత్వ సహకారాన్ని కూడ కోరుతున్నాను. 1945లో, 1946లో ప్రభుత్వము ఈ వుద్యమాన్ని బాగా వ్యాపింపజేసింది. ఇది బాగా నేవుంది. వ్యవసాయంలోవున్న అస్థిమితం, ప్రభుత్వం ఇంతవరకు గమనించి, గుర్తించక పోవటం విచారకరం. ప్రతిసంవత్సరం వ్యవసాయోత్పత్తిలో హెచ్చుతగ్గులుంటాయి. ఈమధ్య ఒక ఆర్థిక వేత్త హెచ్చుతగ్గుల సూచిక (Index of Irregularites) అని వీటిని గురించి చాలాబాగా అన్నాడు. ఋతు క్రమణిక సూచి (Seasonal Index) అని. వ్యవసాయోత్పత్తిలో ఒక ఏడుకు మరొక యేటికి హెచ్చుతగ్గుల సూచి (Index of Irregularites in Agricultural production) అని (Indian Journal of Agricultural Economics) లో వ్రాసాడు. ఈ కిటుకంతా తెలుసుకోలేక పోయినందునే ప్రభుత్వమునకు ఆరాటం జాస్తయింది. ఏదో ఇక్కడపండింది, అక్కడపండింది, ఇక పర్వాలేదు, మనం తిండిపదార్థములు ఎగుమతి చేయగలము, అధికాహారోత్పత్తి ఇంకెందుకు? అంటుంది ప్రభుత్వం. దాని గ్రాంట్లు రద్దు చేశారు; ఎంత ముందు చూపులేనిపని! తిరిగి ఈ ఉద్యమం సాగించి తగుగ్రాంట్లు ఈయాలని కోరుతున్నా; ఇందుకు మా రైతుల సహకారం సదా లభించగలదు.

"ఇండియాలో వ్యవసాయ స్థితిగతులు" (Agricultural Situation In India) అనే ప్రభుత్వ మాసపత్రిక చూస్తే ఏటేటా సూచనలు ఒప్పుకొంటున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. అందులో పంటలు బాగా పండించిన రైతులకు బహుమతులు ఈయాలనేది ఒకటి. బొంబాయిలో యకరంలో 160 మణుగులు పండించారని, మద్రాసులో 107 మణుగులని, కేరళలో 128 మణుగులు, మైసూరులో 150 మణుగులు, కూర్గులో 100 మణుగులు పండించినట్లుగా దానినిబట్టి తెలుస్తున్నది. కతాదాయకంగా ఈ రాష్ట్రాలలో రైతుస్వామ్యంతో కూడిన రైత్వారీపద్ధతి అమలులోయుండినది. ఇంటిల్లపాది కష్టించి ప్రతిరైతు కుటుంబం వ్యవసాయోత్పత్తి చేస్తుంటారు. కాని చాలా కాలంగా తాలూక్దారీ, జమీందారీ ముఠాల మధ్య దళారీవిధానాలతో ఉన్న ఇతర రాష్ట్రాలలో మాత్రం వ్యవసాయోత్పత్తి సవ్యంగా సాగక, ఉత్పత్తి స్వల్పంగా ఉంటుండేవది. ఇటీవలనే కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలు వచ్చి సహకారంతో ఈ దళారీ విధానాన్ని అంత మొందించాయి. ఇదంతా కాంగ్రెసు వలనే. మన ఆహారవ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ జైన్ గారి స్వరాష్ట్రమైన ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ఇప్పుడిప్పుడు రైతులకు భూములపై హక్కులు ఈయబడుతున్నాయి. ఒకవైపున రైతులకు భూమిపై హక్కుపట్టాలు వ్రాసిఇస్తూ, వాటిమీద వ్రాసిన సిరా ఆరకముందే, యిస్తున్న హక్కులన్నీ గుడిచివేయాలంటున్నారు - మన మంత్రిగారు. ఇదేనా ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం? ఇదంతా ఏమిటో నాకేమీ అర్థంగావటంలేదు. కొన్ని శతాబ్దాలు గడిచిన తర్వాత ఈ నాటికి అక్కడి ఈ రైతులు భూమిపై హక్కుదారులు అవుతున్నారు! మన మంత్రిగారు రైతులకొచ్చిన ఈ హక్కు భుక్తులను కాళ్లతో తంతామంటారు.

రష్యాలోకూడ జరిగింది యిదే. అక్కడ ముందు రైతులకు చిన్న చిన్న భూమికమతాలు యిస్తామని ఆశపెట్టారు; 1917 విప్లవంలో రైతుల సహాయాన్ని పొందారు. కాని తరువాత ఏమి జరిగింది? 1924 వచ్చేసరికి భూమి మీద రైతుకున్న హక్కును రద్దుచేసి రైతులను కూలీలుగా మార్చారు; నిర్బంధంగా సమష్టి వ్యవసాయం మొదలెట్టారు. వాటి ఫలితాలు యేమిటో అందరికీ తెలిసినవే. రష్యాలో చేసినట్లుగానే మన ప్రభుత్వం కూడా చేద్దామనుకొంటున్నది! నియంతృత్వం పేరుతో అక్కడ కమ్యూనిస్టులు అలా చేశారు; ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో మీరుకూడా అలాగే చేయబోతున్నారు. ఎంతటి సాహసం? ఎంతటి ధైర్యం!!

రైతుల సమస్యలను, వారి ఆర్థిక బాధలను, వ్యవసాయ సమస్యలను కూలంకషంగా పరిశీలించినా, రైతుస్వామ్యంతో కూడిన కుటుంబ వ్యవసాయమే దేశాభ్యుదయానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి ఆవశ్యకం. మీరు అంటున్న సహకార వ్యవసాయంకంటే, అధికంగా హెచ్చు ఉత్పత్తి చేయగలదని స్వానుభవంతో చెప్పగలుగుతున్నాను. గతపాలుగైదు సంవత్సరములలో ప్రయోగాత్మకంగా ప్రభుత్వం సాగించిన ప్రయత్నాలు యేమయినాయి? ఈ అనుభవంద్వారా నేర్చుకున్న పాఠాలు యేమిటి? నిరుడు బొండుంగ్ లో ఆహారవ్యవసాయ సంస్థ (F. A. O.) వారి ఆగ్నేయాసియా మహాసభలో కీమాపానీలు అంతా చేరి చేసిన నిర్ణయమేమిటి? సహకారవ్యవసాయం తగదని ఖచ్చితంగా చెప్పినారే! రైతులమీద మాత్రం కాలుమవ్వవద్దు. సహకార సిద్ధాంతాలలో నమ్మకం నాకూవున్నది. నా జిల్లాలో, నా స్వరాష్ట్రంలో, దేశంలో - అంతటా సహకార నిర్మాణానికి కృషిచేస్తున్నాను. రైతులను అందుకు ఉపాయచేస్తున్నాను. "ఈ బావిలో నీళ్లు కమ్మగా వున్నాయి; లోపలకు దూకి, సింహాయువిగ కాగాస్తాగండి, కడుపునిండి చావండి" అన్నట్లుగా సహకార సంస్థలు మంచివని అతిగాపోతే ఎలాగూ సహకారానికికూడ ఒక పరిమితి వున్నది. అది దాటిపోయినాదూ అనర్థకాలుంటాయి. పాలాలజోలికి మాత్రం పోవద్దంటున్నాను. తక్కినవ్యవసాయ కార్యకలాపాలకు మాత్రం సహకారసంస్థలను వుపయోగించుకుందాం, అంతే.

ఈ విషయంలో అనుచితమయిన కోర్కెను మీరుగాని కల్పించుకొన్న, చైనాలోను, తదితర దేశాలలోను జరిగినట్లుగా, సహకార వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో ప్రతిరైతుకు యుకరమో, రెండు యకరాలో మొత్తంమీద పేరుకు కొంత భూమిని - తోట భూమి అనండి, పెరటదొడ్డి అనండి - మీకు ఇష్టం ఉన్నా, లేకపోయినా ఈయవలసిన పరిస్థితులు రావడం, తరువాత పనివెల్ల సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో కొట్టుకు కొట్టుకు వచ్చినరైతు తవకంటూ యిచ్చిన ఆ కాస్త పొలంలో మరల వెట్టిచాకిరి చేయవలసి రావడం మాత్రం తథ్యం. సెలవురోజు అని లేకుండా, ఆదివారమని లేకుండా రైతు రెక్కలు విరుచుకోవలసి యుంటుంది. నేను రష్యాలో స్వయంగా చూచినా; సెలవని, ఆదివారమని లేకుండా రైతులు అక్కడ పని చేయవలసి వస్తున్నది. దీనినిబట్టి రైతుకు తీరికే కరువు అవుతున్నదన్నమాట. ఆదివారము నాడుకూడా పది పన్నెండు గంటలు పని చేస్తారు. లేకపోతే చాలీచాలని జీతాలతో గడపడం కష్టంగదా! అలాగే మన రైతులను కూడా కష్టాలపాలు చేద్దామా? రైతులను ఈ అవస్థలన్నీ పెట్టి, జాతీయశ్రేయాన్ని మంట గలపడం వాంఛనీయమా? ఈ దేశంలో నామాట చెల్లుబడి అగునంతవరకు ప్రభుత్వముయొక్క ఈ అక్రమవిధానాలను ప్రతిఘటించి తీరుతాను.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

వృష్టి

సెప్టెంబరు 14 తేది మొదలు 25 తేదిలోగా వాయుపవీళ అధికవర్షము.

ఉత్తరకార్తె

సెప్టెంబరు 13 తేది మొదలు 26 తేదివరకు ఉత్తరకార్తె. యీ కార్తె జలరాశితో ప్రవేశమైనందున అవనిలో సర్వసమత్వముగా వర్షించగలదు.

సెప్టెంబరు తిధులు

14	శని	పంచమి	సా 4—30 గం. వ.	
15	ఆది	షష్ఠి	సా 4—40	,,
16	సోమ	సప్తమి	సా 4—16	,,
17	మంగళ	అష్టమి	మ 3—47	,,
18	బుధ	నవమి	మ 2—17	,,
19	గురు	దశమి	మ 12—30	,,
20	శుక్ర	ఏకాదశి	ఉ 10—45	,,

గురుమౌఢ్యము

సెప్టెంబరు 18 తేది మొదలు అక్టోబరు 18 తేదివరకు పశ్చాదస్తమిత గురుమౌఢ్యము.

—జనవాణి—

ఈ శీర్షికక్రింద వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదికకాదు. —సం. జ. రై.

సోమశిల - దానికి కలిగిన కడగండ్లు

గత సంచికలో శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు గుమాస్తా పేరుతో ప్రకటించిన సమాధానంచూచాను. కమ్యూనిస్టు ప్రాణేలిదు లతో కలిసి రెడ్డిగారు పలుమారు ప్రభుత్వోద్యోగులకు విన్నవించే వినతులలో కాంగ్రెసు కలియక ప్రత్యేకంగా ఖోస్లా కమిటీకి సోమశిలనుగూర్చి విన్నవించుటలో వింతలేదు. కామ్రేడులు మొదటినుండి పెన్న - కృష్ణ స్కీముకు (సంగమేశ్వరం - సోమశిల ఆనకట్టలన్నమాట) విరోధులు, నందికొండకు అనుకూలురు. వారితో రెడ్డిగారికి వలె మేమెప్పుడు వియ్యమందలేదు. కయ్యమే వారితో మాకున్నసంబంధం. నందికొండకు కృష్ణపెన్నకు రెంటికి ఇండియా ప్రభుత్వము ధనసహాయం చేయలేదని తెలిపిన కమ్యూనిస్టులు కృష్ణజిల్లా కమ్యూనిస్టుల తీర్పుకు బద్ధులై వారి కాకి బలగమంతా, ఆత్మకూరువారితో సహా - సోమశిలను వ్యతిరేకించారు. నా నా దాములు వేమయ్యలు ఆ చీరలోని పేలికలే. వారు ఖోస్లాతో సోమశిలకు అనుకూలంగా ఒక్కముక్కైనా చెప్ప సాహసించి యుండరు.

శ్రీయుతులు రామిరెడ్డిగారు, నేను, సుబ్బారెడ్డిగారు మొదలగు కాంగ్రెసు మిత్రులము మద్రాసులో ఖోస్లాను కలుసుకొని ఇచ్చిన విజ్ఞప్తి సంగమేశ్వరం - సోమశిల ప్రాజెక్టునుగురించే. సంగమేశ్వరంవద్ద ఆనకట్ట కంటే సోమశిలకు చుక్కరావని కూనకుండే కృకుకూడ తెలుసు. సోమశిలనుండి వుత్తరపు కాలువ కందుకూరుదాటి ఒంగోలువరకూడ పోగలదని నీటిదేవతల అంచనా అయినందున శ్రీశైలాస్తినుండి కందుకూరు వరకు పారగల ప్రాజెక్టు సిద్ధేశ్వరం- సోమేశ్వరమేనని మేము ఘంటాపథంగాచెప్పాము. ఇందుకు నిదర్శనం మేమిచ్చిన విజ్ఞప్తే. దాన్ని ఉన్నదున్నట్లు రెడ్డిగారు ప్రకటిస్తే మాది సత్యమో వారిది నిజమో బయటపడుతుంది. నాతోవచ్చిన మాటతప్పే అలవాటులేని పెద్దమనుష్యులు కూడ రుజువుచేయగలరు. నిజమిట్లుండగా మేము నందికొండనే సమర్థించామని అంత పెద్ద అవాస్తవాన్ని పాపము సమాప్తాచేత వ్రాయించకుంటే రెడ్డిగారేవ్రాస్తే బాగుండేది.

ఇంతకూ ఉత్తరాది కమ్యూనిస్టులతో ఒకసారి, ఉత్తర జిల్లాల పార్లమెంటు సభ్యులతోచేరి మరొకసారి నందికొండ కొరకు రాయబారము రెడ్డిగారు పోయినారని నేను వ్రాసినదానిని వారు ఖండనలేదు. నందికొండే కావాలి, [(అనగా కర్నూలులోని) సంగమేశ్వరం – (నెల్లూరులోని) సోమశిల ఆనకట్టలువద్దు] అని రెండుసార్లు రాయబారాలు జరిపిన వీరు ఎట్లా ఢిల్లీ అధికారులను సోమశిలకొరకు అర్థించగలరు? - కడకు గడచిన 4 సంవత్సరాలనుండి పార్లమెంటులో గాని శైటు గాని సోమశిలమాట ఎత్తిన తెనుగు మానవుడే లేకపోయెను. అదీ మన గ్రహచారము; అక్కడ ఆత్మకూరు, రాపూరు, వెంకటగిరి, నాయుడుపేట, గూడూరు, నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలవారికి తగిలిన పెద్దదెబ్బ.

ధ్యానమనకు సోమశిల ఆనకట్ట బహుదుర్లభము. కనుపూరు కాపలికాలువలు ఓట్లు వచ్చినపుడల్లా కాకి శాల మీద కనుపడుతుంటాయి. పోలింగు స్టేషన్లలో వినబడుతుంటాయి.

—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య.

* * * *

విద్యాశాఖ నిబంధన

విద్యాశాఖ నిబంధనల ననుసరించి సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, అక్కౌంటుటెస్టు పరీక్షలో 1958 జూలై నాటికి ఉత్తీర్ణులుకాకున్న రివర్టుచేయబడుదురు. కాని యీ హెడ్మాస్టర్లు 1955 సం॥నకు, 50 సంవత్సరములు వయసుకల్గిన పరీక్షకు కూర్చొనవలసిన నిబంధనతో లగింపబడినది. వయస్సు, పరీక్షకునవలయు శ్రీమలను కనినించి అధికారులు ఏబది సం॥లు వారిని నిర్బంధించి యుండలేదు. కాని 1958 లోపల 50 సం॥లు మించియుండి, 4, 5 సం॥లు హెడ్మాస్టరు సర్వీసుకల్గియుండి, మరి వాళ్లు లేక అయిదు వత్సరములలో రిటైరుకానున్న హెడ్మాస్టర్లను పరీక్ష ప్యాసుకాలేదని 1958 లో రివర్టు చేయుట అన్యాయముకదా! 1955 లో, ఏబది సం॥ల వయసు వారికిచూపిన దాక్షిణ్యము యిప్పుడావయస్సు మించియున్న హెడ్మాస్టర్లకు చూపుటన్యాయము, సహేతుకముకదా. కనుక ప్రజాప్రతినిధులు, విద్యాశాఖాధికారులు యీ విషయమై దయచేసి శ్రద్ధవహింతురుగాకయని మిక్కిలి మనవి చేయుచున్నాను. తగు న్యాయమును, ఉపశ్రుతిని కల్గించెదరుగాకయని మిక్కిలి మనవి చేయుచున్నాను.

చెమ్నూరు. హితైషి.

—

శ్రీమద్రామాయణం

(2.వ పేజీతరువాయి)

యథాజిత్తు దశరథ మహారాజునకు, శ్రీరామునకు విలువగల మేటి కానుక లొసంగిరి. రాత్రి కలిగిన దుస్స్వప్నము, దూతలు అయోధ్యకు రమ్మని త్వరపెట్టుటవలనను భరతుని మనంబున ఏదో కలవరముగా నుండెను.

భరతుండు శత్రుఘ్నుండు, దూతలతో కూడ రథమునెక్కి అయోధ్య వైపునకు దీర్ఘప్రయాణము గావించి ఎనిమిదవ నాటి ఉదయమున అయోధ్యానగరముచేరిరి. రథము నగరములో పోవుచుండగా భరతునికి మనంబున ఏదో సందేహము కలిగెను. అయోధ్యానగరము తొల్లి శోభ అదృశ్యమైనట్లుకన్పించెను. ఏదోవిపత్తు ఆ పెడివాయువు ఆవరించి యున్నట్లు తోచెను. అంత సారథినిగాంచి "ఓయీ సారథీ! అయోధ్యానగర మేలకో కళావిహీనమై కన్పట్టుచున్నది. ఎప్పుడు జనాకీర్ణమై కలకలారావములతో నుండెడి పట్టణము సద్దుమణిగి యున్నది. ఊరు వెలుపలనుండే ఉద్యానవనమున యువతీ యువకులు ఉల్లాసముగా ఎప్పుడు విహరించుచుండెడివారు. ఇప్పుడు వారిచనుగడయేలేక నిర్జనమైయున్నది ప్రకృతి సౌందర్యముకూడ కాంతివిహీనముగా లేదు" అని కేకలువేయుచున్నాడు. చెప్పచుండగా రథము వైజయంత మనెడి నామముగల నాటి నగరములోనిక్కి పోచ్చెను. నగరములోని ఇండ్లు వాకిండ్లు శుచి, శుభ్రములేక దుమ్ము కొట్టుకొనియుండెను. కోటలలయందు ధూప దీపములు, పూలమాలాలంకారములు, లేక యుండెను. ప్రజలందరు విచార వదనములు కలవారై కుస్తించి యుండిరి. భరతునికి ఇదంతయు ఆయోమయముగా నుండుటచే సారథితో, "సూతుండా! ఎటుచూచినను అమంగళముతే కనబడుచున్నవి. పక్షిందులకు అకస్మికముగా పిలువనంపిరో తెలియకున్నది. సర్వదా చేరిమృదంగ వీణా వాద్యముల గభీరధ్వనులు వినబడెడివి. ఇప్పుడు వినబడకున్నవి. స్త్రీలు పూలను, మంచి గంధమును అలంకరించుకొనలేదు. ఇవన్నియు అశుభసూచనలు. ఎటుచూచినను చెడు శకునములే కన్పడుచున్నవి. తప్పక నగరములో ఏదో గొప్పవిపత్తు సంభవించి యుండును," అని వాపోయెను. ఇంతలో రథము దశరథ మహారాజు అంతఃపురమునకు చేరెను.

— (సశేషము)

తినే పదార్థములు
స్వచ్ఛముగాను
నాణ్యముగాను
ఉండవలెను.
ఆరే ప్రకారము రొట్టెలు - కేకులు
అన్నిరకముల బిస్కట్లకు
పి. వి. వరదరాజులు బేకరి
సంతపేట - నెల్లూరు

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 312 of 54. E. P. 8 of 57.

యుద్దల మద్దులేటిరెడ్డి —వాది-(డి. హో.)

ఖాదర్ నాయకుగారి హయాత్ కాను సాహెబు సోతివార్సులు:- (1) అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబు (2) కైరున్నీసా (3) హాఫీజా బేగం (4) రహమతున్నీసా (5) మున్వర్ బేగం (6) అబ్దుల్ కయూమ్‌ఖాను (7) అబ్దుల్ రవూఫ్. (4, 5, 6, 7 ప్రతివాదులు మైనర్లు) గార్డియన్ తండ్రి 1.వ ప్రతివాది.

—ప్రతివాదులు-(జడ్జిమెంటు డెటార్సు.)

యీ నెంబరులో వాది (డిక్రీహోల్డర్) ప్రతివాదుల స్వాధీనంలోయుండే ఆస్తులను పై కోర్టులో వేలమునకు తెచ్చియున్నారు. 2, 3 ప్రతివాదులకు ఎన్నిసార్లు నోటీసులుపంపినప్పటికిన్ని ఇంతవరకుజారీకానందున పైకోర్టువారు పబ్లికేషన్ ద్వారా నోటీసు ఆర్డరుచేసి యున్నారు. కాబట్టి యిందువల్ల 2, 3 ప్రతివాదులు 11-10-1957 తేదిన స్వయంగాగాని, వకీలు ద్వారాగాని పై కోర్టులో హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలయును.

—పక్కి నరసింగరావు - వకీలు.

నూటికి నూరుపాళ్ళు నమ్మకం!

కవిరాజ యన్. యన్. సేన్‌గారి మందులు

1. కర్పూరారిష్టః-
వాంతులున్నా - పుండకున్నా అన్ని రకాల భేదులను వెంటనే ఆపుతుంది. కలరాను తక్షణం ఆపుతుంది. ఒక్కసీసా అనేక ప్రాణాలను రక్షిస్తుంది.
2. కస్తూరి కల్పరసాయనం:-
గుండెకు గొప్ప టానిక్కు. ఇంగువతో తయారు చేయబడినది. అన్నిటికి మించినమందు.
3. పంచతిక్త కషాయం:-
మలేరియాకు చాల కాలాన్నుండి పేరు గాంచినది. లివరు-స్ప్లీను వ్యాధుల పోగొట్టి ఆరోగ్యము నిచ్చును.
4. అమృతవల్లి కషాయం:-
రక్త అభివృద్ధికి మంచి టానిక్కు. చర్మవ్యాధులు గూడ పోవును.

—: సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :—

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

ఉత్పత్తిదారులు : కవిరాజ్ యన్. యన్. సేన్ & కంపెనీ - (P) లిమిటెడ్, 18/1, 19 లోయర్ చిత్పూర్ రోడ్డు - కలకత్తా-1.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోను నెం. 71354 రు.

బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవెల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారిణి డిపో

మా "ధ్రువకేశ్వరి" గుళికలు (రిజిస్టర్డు) పక్షవాతం, కుదురివాతం, వణుకు, తిమ్మిర్లను త్వరగా గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధముమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుము — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.

"ఆయుర్వేదకేసరి" - "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య

పక్షవాతచికిత్సాలయం (రిజిస్టర్డు) ఆయుర్వేద ఫ్రాక్టీషనరు - 339, కొత్తవారివీధి - నెల్లూరు.

తక్కువ ఫలితం వచ్చిన స్కూలుమీద కఠినచర్య

విద్యాప్రమాణాభివృద్ధికి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి సూచన:

అమెరికా పద్ధతిలో మనదేశంలో స్కూళ్లు నెలకొనా లని శ్రీ గోవిందరాజులునాయుడుగారి ఉద్ఘాటన

సైదాపురం శ్రీ గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడు హైస్కూలు నూత్నభవన ప్రారంభోత్సవము

సైదాపురంలో, బోర్డు హైస్కూలును, స్కూలుదారి, ఆంధ్రదేశంలో దానధర్మాలకు పేరుపొందిన వదాన్యులు శ్రీ గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారిచే, 40 వేల రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడిన నూత్న భవనమును, ఆర్థికమంత్రి డాక్టర్ గోపాల రెడ్డిగారు 6 తేది వుదయం ప్రవేశోత్సవం గావించారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభకు తిరుపతి వైస్‌ఛాన్సలర్ శ్రీ గోవిందరాజులు నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించారు,

తొలుత ఆహ్వాన సంఘంతరపున అధ్యక్షు, ప్రాంభికులకు స్వాగతపత్రములు సమర్పించ బడినవి. సైదాపురం పౌరుల తరఫున శ్రీ కందాటి చెంచయ్యగారు, 6 ఎకరములస్థల మును, 40 వేల రూపాయల భవనమును యిచ్చిన శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారికి కృతజ్ఞత తెల్పిరి.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ గురుమూర్తి గారు స్కూలు పరిస్థితులను వివరిస్తూ, ఈ స్కూలు 1949 లో శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడు గారిచే, వారి చేతుల్తోనే మాధ్యమిక పాఠ శాలగా ప్రారంభింపబడి, తర్వాత హైస్కూ లుగా మార్చబడిందని; పాఠశాల ప్రారంభ మూలు, భవన శంఖుస్థాపనలు భవన ప్రారంభ ములుగూడా శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు గావడం విశేషమంటూ, ప్రస్తుత భవనం స్కూలుకు పరిపోదని, అందువల్ల శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారే మరొక రెండు గదులు కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దానం చేశారని చెప్తూ, యీ విధంగా పాఠశాలాభివృద్ధికి తోడ్పాడ మిచ్చిన గోగినేని వారికి ధన్యవాదములర్పించిరి.

తర్వాత అధ్యక్షులు శ్రీ గోవిందరాజులు నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ అమెరికాలోని విద్యాభివృద్ధి పద్ధతిని ప్రశంసించారు. అమెరి కాలోని తన అనుభవాలను వివరిస్తూ, అచ్చట ఏ గ్రామానికాగ్రామంలో ఆ గ్రామస్తులే పాఠశాల నిర్మించుకొని నిర్వహించుకుంటా రని; 70-80 యిళ్లుగల ఒక ఫ్యాక్టరీవద్దకూడా ఒకస్కూలు నెలకొల్పుకుంటారని, స్కూళ్లమీద అధికారమంతా వారిదేనని, ప్రభుత్వానికి సంబంధంలేదని; ఎలిమెంటరీ స్కూల్సుకు మారుగా అచ్చట 6 క్లాసులువుండే గ్రేడ్ స్కూల్సు వుంటాయని, ఒక గ్రేడ్ స్కూ లుకు 3 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడతారని, మనదేశంలో కూడా యీ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టి, తల్లిదండ్రులు శ్రద్ధవహిస్తే విద్యాభివృద్ధి హెచ్చుగలదని చెప్తూ, భవనదాత శ్రీ వెంకట సుబ్బయ్య నాయుడుగారి నభినందించారు.

ఆర్థికమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు వుపన్య సిస్తూ, శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారు యిచ్చేదాతకుండా, మానికొండ - విజయ వాడ మున్నగు అనేకచోట్ల ఎన్నో ప్రజోప యోగ కార్యాలు చేశారని చెప్తూ; వారు ప్రశంసార్హులని, యిచ్చటవిద్యార్థులు, ప్రజలు వారికి కృతజ్ఞత తెల్పాలన్నారు. తెలుగు దేశంలో రోజురోజుకు విద్యా ప్రమాణం సన్నగిలుతున్నదని, యీ సంవత్సరం స్కూల్ ఫైనల్‌లో నూటికి 25 మంది వుత్తీర్ణులయ్యా రంటే సెకండరీ విద్యావిధానం ఎలావుంటేది అర్థమాతుందని, యీ విద్యా ప్రమాణం పెరు గుటకు మంత్రులనుండి హెడ్మాస్టర్ల వరకు కృషిచేయాలని చెప్పారు. గత సంవత్సరం అతి తక్కువఫలితం తెచ్చినందుకు సైదాపురం హైస్కూలు అధ్యాపక బృందాన్ని విమర్శిం చారు. యిట్లయితే ఏదాతా స్కూల్సుకు విరాళాలివ్వరన్నారు. సంవత్సరం మధ్యలో వుపాధ్యాయులను మార్చకుండా, సరైన ఫలితం రాకపోతే ఆ సంవత్సరం ఆ స్కూలుమీద కఠినచర్యలు తీసుకోవడం అవ సరమని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారన్నారు. విద్యా సంస్థల అభివృద్ధికి శ్రీ నాయుడుగారు చూపిన మార్గాన్ని వుదారులందరూ అనుసరించవల సిందిగా విజ్ఞప్తిచేశారు.

శ్రీ గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడు, శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావుగార్ల చిత్ర పటాలను శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్ గారు హైస్కూలులో ఆవిష్కరించారు.

శ్రీ గోగినేని పెదవెంకటేశ్వరరావుగారు అధ్యాపక బృందానికి నూత్న వస్త్రములు బహూకరించారు. —మా గూడూరు విలేకరి.

పెదపవని మెడిల్‌స్కూలు

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిచే ప్రారంభోత్సవము

8-9-57 తేది వుదయం 8 గం॥కు శ్రీ రాజాభిశేరావుగారి బోర్డు మిడిల్‌స్కూలు ప్రారంభోత్సవము ఆర్థిక మంత్రి డా॥ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిచే అతివైభవముగా జరుపబడెను. సభకు పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. జిల్లా బోర్డు మాజీఅధ్యక్షులు, శాసనసభ్యులు శ్రీ నలమోతు చెంచురామా నాయుడుగారు, జిల్లాకలెక్టరుగారు, జిల్లాసూప రింటెండింగు ఇంజనీరు మొదలగు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. పూరిపెలుపలనుండి అతిథులను పాఠశాలవద్దకు మేళతాళములతో పంచా యితీ బోర్డువారు, పురప్రముఖులు తీసికొని వచ్చిరి. స్కూలు కమిటీవారు శ్రీ రాజాగారు కృష్ణప్రసాద్ భరేరావుగారి అన్వర్యమున ఘనస్వాగతమిచ్చిరి. శ్రీ పెదపవనిరాజా శ్రీ యస్. యస్. ఆర్. బి. భరేరావుగారు తన సంస్థలో కొంతభాగమును పాఠశాల భవన మునకుగాను దానముచేసినందులకు వారి వుదా రతను అధ్యక్షులు, ఇతర వక్తలు శ్లాఘించిరి. వచ్చే విద్యాసంవత్సరమున ఈ పాఠశాలను పరిపూర్ణోన్నతమైన వున్నతపాఠశాలగామార్చి వ్యవసాయమును ఒక పాఠ్యభాగముగ చేసి ఈ మెట్టప్రాంతమునకు సహాయము చేయవలెనని ఆర్థికమంత్రిగారిని కమిటీఅధ్యక్షులు శ్రీ కూవం నరసారెడ్డిగారు కోరిరి. కమిటీ సెక్రటరీగారు రిపోర్టును చదివిరి. శ్రీ రాజారామ కృష్ణప్రసాద్ భరేరావుగారు ప్రసంగిస్తూ ఈ పాఠశాల ప్రజలందరి అవిరళ కృషిఫలితమని నొక్కి వక్కాణించిరి. పంచాయితీబోర్డువారు గ్రామస్తుల కష్టసుఖములను తెల్పుచు వినతి పత్రిమొకటి మంత్రిగార్కి సమర్పించిరి.

మంత్రిగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆర్థికదుస్థితిని వివరించి సాధ్యమైనంత సహాయము చేయుదు మని జవాబునొసంగిరి. పాఠశాల ప్రధానో పాధ్యాయులు శ్రీ కే. సీతారామారావుగారి వందన సమర్పణముతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను. —పి. వి.

లారీ కాటా

పెద్దలారీలనుండి చిన్న ఎద్దులబండి వరకు కట్టె మున్నగువస్తువులు తూకం వేయబడును.

చార్జి తక్కువ.

-నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి
4/18 పాతపోష్టాఫీసురోడ్డు
(డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఆఫీసుప్రక్కన)
నెల్లూరు

మీ యింటి డాబాకప్పులకు
'ఎవరెస్టు' ఆస్‌బెస్టాస్ సిమెంటు రేకులు, భవనములకు కావలసిన సిమెంటు పైపులు, సెప్టిక్ పాయిఖానాలు వగైరా దొరకుచోటు:
పరుచూరు సుబ్రమణ్యం కంపెని,
ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

అన్నిరకముల
రెడీమేడ్ దుస్తులకూ
అర్థరుపుకారము
చెప్పినతేదీకి
కుట్టియిచ్చుటకు
సిటీ డ్రెస్‌హౌస్
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

సరసమైన ధరలలో
అన్నిరకముల వస్త్రములు
వలయువారు
స్వరూప్****
****టెక్స్‌టైల్స్
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

ఒకపర్యాయము వచ్చి చూడండి
స్కైమాస్టర్
లాండ్‌మాస్టర్
గ్రీన్స్‌వాచీలు
మరియు
మాండియా
వాచీలకు నెల్లూరు జిల్లాకు
రిజిష్టర్డ్ ఏజంట్లు
రిపేర్లు మా ప్రత్యేకత
మెట్రో వాచ్ కంపెనీ
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

కావలెను
చేపగింజలు, చేపపప్పు, విప్పపప్పు, నూరుశేర్ల గోతముతోసహా మా వద్ద గోడవునకు చేర్చుటకు మీ కనీసపు ధరలూ, ఎన్ని బస్తాలు యివ్వగలిగినది 15 లోజులలోగా క్రింది ఎడ్రెస్సుకు తెలియచేయవలెను.
శ్రీ కనకదుర్గా గానుగనూనె వుత్పత్తి & విక్రయ సహకార పరపతిసంఘం
లిమిటెడ్
స్టోన్‌హౌస్‌పేట – నెల్లూరు 2.

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 260 of 56. E. P. 174 of 57.

కాకుమాని రామయ్య —వాది.

యం. గోవిందరావు —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలు ఆస్తి యీ కోర్టులో 21-10-57 తేదిన పగలు 11 గం॥కు వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:. రాజుపాలెం గ్రామం పల్లె [illegible] 4/21 [illegible] 3 సెంటులు 3 అంగుళాలు [illegible] 4009/- లు.

—వి. సుబ్బారావు - వకీలు.

అపోలో బీడీ
ఆంధ్రదేశమందుగల గొప్పగొప్ప పట్టణములలో సిగరెట్లు వాడేవారుసహా మా బీడీలను వాడుచున్నారు. ఒక్కసారి [illegible], వల్లనిఘాటు గమనించండి. ఎల్లప్పుడూ మా అపోలో బీడీలనే ఉపయోగించండి.
అపోలో బీడీ ఫ్యాక్టరీ - కలస్‌మహల్ - నెల్లూరు

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press 170, Thippcrajuvari St. Nellore.